

BORSA

Antalya Ticaret Borsası Yayın Organı

MAYIS - HAZİRAN 2025

SAYI: 107

NOMİ

ANTALYA TİCARET BORSASI

105 YAŞINDA

İÇİNDEKİLER

ANTALYA TİCARET BORSASI ADINA

İMTİYAZ SAHİBİ
GENEL YAYIN SORUMLUSU

Ali ÇANDIR

Yönetim Kurulu Başkanı

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Tolgahan ALAVANT

Genel Sekreter

EDİTÖR

Vahide YANIK

Basın Danışmanı

YAYIN KURULU

Halil BÜLBÜL

Ragıp GÖK

Selçuk ÇELEBİ

İLETİŞİM

Cumhuriyet Caddesi Borsa İşhanı
Kat: 2-3-4 Muratpaşa / ANTALYA
+90 (242) 241 28 28 - 244 26 71
Fax: +90 (242) 241 11 58
info@antalyaborsa.org.tr
www.antalyaborsa.org.tr

Borsanomi Dergisi'nde yayınlanan yazı ve fotoğrafların imtiyaz sahibi Antalya Ticaret Borsası olup izinsiz kopyalanamaz. Yazarlara ait yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

BUĞDAY REKOLTESİNDE

13'te

DÜŞÜŞ BEKLENTİSİ

ÇİFTÇİ YOKSA

25'te

EKMEK DE YOK

TARIMA ÖZEL SOSYAL

35'te

GÜVENLİK İÇİN YOL HARİTASI

ANTALYA TİCARET BORSASI

37'de

105 YAŞINDA

YERELDEN ÜRETİM

41'de

KÜRESELDEN TEDARİK

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISIYLA

51'de

TURİZM İÇİN BİR ARAYA GELDİLER

"Tüccar, milletin emeği ve üretimini kıymetlendirmek için eline ve zekasına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır"

K. Atatürk

ALİ ÇANDIR
ATB Yönetim Kurulu Başkanı

Başkandan

Antalya Ticaret Borsası'nın 105. kuruluş yıl dönümünü gururla kutluyoruz. 1920 yılında kurulan Borsamız, Türkiye'nin en eski üçüncü ticaret borsası olarak sadece rakamların değil, emek, üretim ve güvenin hikayesini yazmaya devam ediyor. Antalya Ticaret Borsası, yalnızca bir kurum değil, tarım, ticaret ve sanayi alanlarında yol gösteren, öncülük eden, sorunları çözmek için masaya oturan ve birlikte üretmeye inanan bir yapıdır. Bu anlayışla, geçmişten geleceğe taşıdığımız vizyonu-muzu her geçen gün daha da geliştiriyoruz.

Öncüsü olduğumuz Tarım Organize Sanayi Bölgesi çalışmalarıyla üretici, sanayici ve ihracatçıyı aynı zeminde buluşturacak bir sistem kurmak için çalışıyoruz. Kentimizin akciğeri olan, 25 bin ağaca ev sahipliği yapan Zeytinpark'ı doğal haliyle koruyor ve geleceğe miras bırakıyoruz. Canlı Hayvan Borsası kurulumuyla hayvancılığı destekliyoruz.

Yöresel ürünlerin tanıtımı ve ticarileştirilmesi amacıyla 2010 yılından bu yana düzenlediğimiz Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX sayesinde, coğrafi işaretli ürün sayısı 109'dan 1743'e çıktı, 36 yöresel ürünümüz Avrupa Birliği'nden tescil aldı. YÖREX bugün yalnızca bir fuar değil, yerelin değerini ulusal ve küresel pazarlara taşıyan bir marka haline geldi. Bu yıl YÖREX'i Avrupa'da düzenlemeyi hedefliyoruz. Tavşan Yüreği Zeytin ve Korkuteli Karyagdı Armudu gibi ürünlerimizi tescil altına alarak bu topraklara ait değerleri koruyoruz.

Her ay düzenli olarak kamuoyuyla paylaştığımız domates, yaş meyve sebze hal endeksiyle tarımın veriye dayalı yönetilmesine katkı sağlıyoruz. UR-GE projelerimizle üyelerimizi yeni ihracat pazarlarıyla buluşturuyoruz. Tarım ürünlerinin değerinde ticarete kazandırılması amacıyla, Antalya ve çevresindeki illerin hububat ürünlerinin depolanması için lisanslı depoculuk sistemini hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Bu kapsamda, Korkuteli merkezli bir Hububat Lisanslı Deposu'nu bölge çiftçisi ve tüccarının hizmetine sunmayı amaçlıyoruz.

Tarımın en büyük sorunlarından biri olan işçilik sorununa çözüm bulmak için tarıma özel sosyal güvenlik sistemi konusunda SGK ve sektör paydaşlarıyla görüşmelerimizi sürdürüyoruz. Hal piyasasının düzenlenmesi için sektör temsilcileriyle birlikte hazırladığımız hal raporu tarım sektörüne katkı sağlayacaktır.

Antalya Ticaret Borsamız, sadece geçmişiyile değil, bugünü doğru okuyuşu ve geleceğe yön verişiyile de örnek bir kurumdur. Kent Buluşmaları, Sektörel Analiz Toplantıları ve yapılan iş birlikleriyle güç birliği anlayışını büyütüyoruz.

Borsamız yalnızca üyelerimizin değil, kentimizin ihtiyaçlarını da gözetiyor. Ticaret Borsası Semt Polikliniği'ne verdiğimiz destekle sağlık hizmetlerine erişimi artırıyor, Antalya Ticaret Borsası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne verdiğimiz katkılarla eğitimi destekliyoruz. Tüm bu faaliyetlerde, şeffaf, ulaşılabilir ve kaliteli hizmet anlayışımızı belgelendiren TSE ISO 9001 ve 10002 kalite belgelerimizle hizmet kalitemizi tescille dik.

Bizler, bu köklü çınarın gölgesinde hep birlikte büyüdük. 105 yıllık bu yolculukta bizimle yürüyen herkese teşekkür ediyorum. Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün gösterdiği hedefler doğrultusunda, güçlü ekonomi ve tam bağımsızlık anlayışıyla çalışmaya devam edeceğiz. Borsamızın kuruluşundan bugüne emeği geçen herkese minnet ve saygılarımı sunuyor, aramızdan ayrılanları rahmetle anıyorum. Borsamızın 105. yılı kutlu olsun.

	MİKTAR			FİYAT		
	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM
DOMATES	92	▲ % 1.37	▼ % -2.68	1890	▼ % -7.78	▲ % 72.50
SEBZE	94	▲ % 10.35	▼ % -25.85	1390	▼ % -31.75	▲ % 41.16
MEYVE	58	▲ % 56.68	▼ % -61.92	3075	▼ % -17.67	▲ % 93.50

ANTALYA TİCARET BORSASI

MAYIS AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

Antalya hallerinde işlem gören domates miktar endeksi yıllık yüzde 2,68 azalırken, fiyat endeksi yüzde 72,50 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 25,85 azalırken, fiyat endeksi yüzde 41,16 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 61,92 azaldı, fiyat endeksi ise yüzde 93,50 arttı.

Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerleri, 2025 Mayıs ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

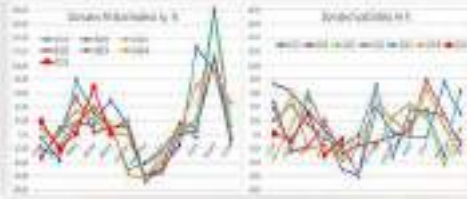

MEYVE FİYATINDA REKOR ARTIŞ

Mayıs ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domateste yüzde 1,37, sebzede yüzde 10,35 ve meyvede ise yüzde 56,68 arttı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domateste yüzde 2,68, sebzede yüzde 25,85 ve meyvede ise yüzde 61,92 azaldı. Mayıs ayında miktar endekslerindeki yıllık değişimler, domates ve sebze için ortalama civarında, meyve için ise 10 yıllık rekor azalış olarak gerçekleşti. Yıllık fiyat endekslerindeki değişimler ise domates ve sebze için ortalama üstünde, meyve için ise rekor artış olarak gerçekleşti.

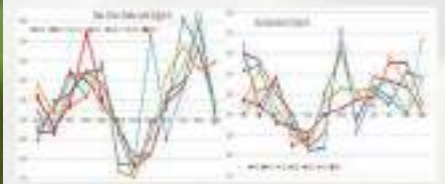
MİKTARDAKİ DÜŞÜŞ FİYATI ETKİLEDİ

Mayıs ayında domates fiyat endeksi yıllık yüzde 72,50 artarken, miktardaki yüzde 2,68'lik azalış bu yükselişte etkili oldu. Sebze fiyat endeksi yıllık yüzde 41,16 artarken, sebzelerin yıllık miktar endeksindeki yüzde 25,85'lik düşüş fiyat endeksi artışını etkiledi.

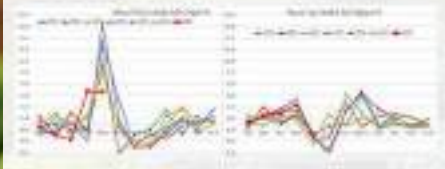

Meyve fiyat endeksi yıllık yüzde 93,50 artarken, meyvenin yıllık işlem miktarındaki yüzde 61,92'lik düşüşü fiyat endeksi artışında etkili oldu. Mayıs ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, domates için son 7 yılın miktarda en az artış ve fiyatta ise en az düşüşü olarak tabloya yansdı.

Domates miktar endeksi bir önceki aya göre (aylık) Mayıs ayında yüzde 1,37 artarken, işlem fiyat endeksi yüzde 7,28 azaldı. Sebze işlem miktar endeksi bir önceki aya göre (aylık) Mayıs ayında yüzde 10,35 artarken, fiyat endeksi aylık yüzde 31,75 azaldı. Son 7 yılın Mayıs ayları dikkate alındığında sebze miktar endeksinde ortalama altında artış, fiyat endeksinde ise ortalama azalış gerçekleşti.

Meyve işlem miktar endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre (aylık) yüzde 56,68 artış gösterirken, işlem fiyat endeksi yüzde 17,67 azaldı. Son 7 yılın Mayıs ayları dikkate alındığında aylık değişimler, meyve miktar endeksinde en düşük artış, fiyat endeksinde ise ortalama azalış olarak gerçekleşti.

SGK MÜDÜRÜ TANRIÖVER'DEN BORSA'YA ZİYARET

Antalya Ticaret Borsası'nı ziyaret eden Antalya Sosyal Güvenlik İl Müdürü Mehmet Tanrıöver, turizm ve tarım sektörünün istihdamda önemli iki sektör olduğunu belirtirken, tarımda istihdamın daha da artırılması için Antalya Ticaret Borsası ile ortak çalışmalar yürüttüklerini kaydetti. ATB Başkanı Ali Çandır, tarıma özel sosyal güvenlik sistemiyle ilgili SGK ile birlikte çalıştıklarını söyledi.

Antalya Sosyal Güvenlik (SGK) İl Müdürü Mehmet Tanrıöver, Sosyal Güvenlik Haftası nedeniyle Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Ali Çandır'ı ziyaret etti. ATB Yönetim Kurulu Üyeleri Cüneyt Doğan ve Ragıp Gök'ün de bulunduğu ziyarette, tarıma özel sosyal güvenlik sistemi, kurumlar arası iş birliği, istihdamda kayıt dışı ile mücadele konuları gündeme geldi.

Antalya Sosyal Güvenlik İl Müdürü Mehmet Tanrıöver, 12-18 Mayıs 2025 tarihleri arasında Sosyal Güvenlik Haftası'nı kutladıklarını belirterek, bu yılın mottosunun "Kayıtlı Çalış, Güvenli Yaşa" olduğunu, etkinlikler kapsamında kayıt dışı istihdamın olumsuzluklarına dikkat çektiklerini söyledi. Kayıt dışı istihdamın hem çalışanlar hem işverenler hem de devlet açısından ciddi olumsuzluklara yol açtığını kaydeden Tanrıöver, sigortasız çalışanların birçok yasal haktan mahrum kaldığını, işverenlerin haksız rekabetle karşılaştığını ve devletin prim ve vergi kaybına uğradığını ifade etti.

TARIM İSTİHDAMDAN ÖNEMLİ

Antalya'nın hizmet kalitesinde Türkiye'nin birinci ili olduğunu söyleyen Mehmet Tanrıöver, "Akdeniz'in incisiyiz" dedi. Turizm ve tarım sektörünün istihdamda önemli iki sektör olduğunu belirten Mehmet Tanrıöver, tarımda istihdamın daha da artırılması için Antalya Ticaret Borsası ile ortak çalışmalar yürüttüklerini kaydetti. Tarıma özel sosyal güvenlik sistemi için ATB ile odak grup toplantıları düzenlediklerini, tarım sektörünün ve çalışanlarının beklentileri doğrultusunda kayıt dışılığı azaltacak sistem üzerinde çalıştıklarını anlatan Tanrıöver, "Bu konuda Antalya Ticaret Borsası ile entegre çalışıyoruz. Yapacağımız düzenleme ile tarımda istihdamın daha da artacağını umuyoruz" diye konuştu. Tanrıöver, kurumsal iş birliği ve nazik ev sahipliği için Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır'a teşekkür etti.

TARIMDA EN ÇOK SİGORTALI ANTALYA'DA

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Sosyal Güvenlik Haftası'nı kutlarken, Mehmet Tanrıöver'e ziyaretleri için teşekkür etti. Tarıma özel sosyal güvenlik sistemiyle ilgili SGK ile birlikte çalıştıklarını, tüm paydaşların katılımıyla odak grup toplantıları düzenlediklerini anımsatan Ali Çandır, "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği toplantılarında tarıma özel sosyal güvenlik sistemiyle ilgili taleplerimizi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Sayın Vedat Işıkan'dan talep etmiştik. SGK İl Müdürlüğümüzle bu konuda çalışıyoruz, önümüzdeki günlerde Çalışma Bakanımızı davet edip sosyal güvenlik zirvesi yapmayı planlıyoruz. Zirvenin ardından tarımda sosyal güvenlikle ilgili olumlu gelişmeler kaydedilmesini bekliyoruz" dedi. Türkiye'de kayıtlı tarım sigortalısının en çok olduğu ilin Antalya olduğunu söyleyen Çandır, yapılacak düzenlemelerle sayının daha da artacağını kaydetti. Ali Çandır, "Tarım sektöründe çalışanların sigortalılığının kolaylaştırılması ve desteğin artırılması için il müdürlüğümüzle birlikte çalışıyoruz. Mali yükler hafiflerse tarımda daha çok istihdam sağlanır" diye konuştu.

ANTALYA TİCARET BORSASI MAYIS MECLİSİ TOPLANDI

ATB Başkanı Ali Çandır, hal yasasının işleyişindeki aksaklıkların giderilmesi için çalışma yapılması gerektiğini söylerken, Borsa olarak yaş sebze meyve piyasasının daha etkin işleyebilmesi amacıyla çok taraflı çalışmalar yürüttüklerini belirtti. Ali Çandır, "Hal sistemindeki piyasanın derinleşmesi ve sağlıklı fiyat oluşumunun sağlanması, veri kayıt sisteminin standardize edilmesi ve tarafların paylaşımına açılması, piyasada işlem gören ürünlerin eşsiz sınıflandırılmalı standartlara kavuşturulması, tedarikten üretime ve ticarete ulaşan değer zincirinin etkileşimli ve entegre hale getirilmesi öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır" dedi.

Antalya Ticaret Borsası

BORSADAN

MAYIS - HAZİRAN 2025

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Mayıs Ayı Meclis Toplantısı, ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında ATB Toplantı Salonu'nda yapıldı. Yönetimin bir aylık çalışmasıyla ilgili üyelerin bilgilendirildiği Meclis'te ATB Başkanı Ali Çandır, tarım, ekonomi ve kente ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Başkan Çandır konuşmasına, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutlayarak başladı. Çandır, "19 Mayıs'ı, 106. yıl dönümünde bir kez daha coşkuyla kutluyoruz. Ulu önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, milli mücadele kahramanlarımızı ve şehitlerimizi minnetle anıyoruz" dedi.

Ali ÇANDIR

Son dönemde ülke gündeminin baş döndürücü şekilde değiştiğini, bölgede ve dünyada yaşanan ekonomik değişimlere yeterince duyarlı olamadıklarını söyleyen Çandır, "Oysaki yılın başından bu yana dünya ekonomisi, beklenmedik sert dalgalanmalar yaşıyor. Bu durumun ülke ekonomimize ve çeşitli sektörlerimize ciddi etkileri olacaktır. Bazı yorumlar, bu etkilerin fırsatlar sunacağına işaret etse de gerçek şu ki karşımızda büyük tehditler ve zorluklar bulunuyor" dedi.

ÇİN UYARISI

Çin'in en az 600 milyar dolarlık ihracat için agresif bir şekilde yeni pazarlar arayışına girdiğini belirten Çandır, "Sadece bu yeni durum bile küresel ticarete ciddi dalgalanmaları tetikleyecek ve bize de olumsuz yansıtacaktır. Çünkü Çin genellikle ABD yönetiminin kararlarından olumsuz etkilenen ülkelere daha fazla yoğunlaşmaktadır. Bizler bir taraftan döviz ve maliyet baskısıyla ihracat zorlukları yaşarken Çin'in büyük avantajlarla giriştiği bu yeni rekabet, pazarlarımızı olumsuz etkileyecektir. Diğer taraftan ithalat avantajları da üretim kabiliyetimizi ve kapasitemizi zorlayacaktır" değerlendirmesinde bulundu.

BEKLENTİ VE TAHMİNLER DEĞİŞTİ

2025 yılı sonu için yapılan küresel tahminlerin hızla bozulduğunu, enflasyon beklentilerinin yükseldiğini, büyüme tahminlerinin düştüğüne dikkat çeken Ali Çandır, "2024 yılına göre daha olumsuz ekonomik senaryolar, uluslararası kurumlar ve analistler tarafından yapılmaya başlanmıştır. Dünya ekonomik iklimindeki diğer bozulmaların ülkemiz, kentimiz ve sektörümüze yansımalarına daha fazla dikkat kesilmeliyiz diye düşünüyorum" dedi. Çandır şunları söyledi:

"Bizlerle paylaşılmayan konular hakkında senaryolara, kulislere ve asparagaslara harcadığımız enerjiyi, zamanı ve çabayı belirli ölçülerde ekonomik iklimdeki değişimlere ayırmaya başlamalıyız. Çünkü Dünya Ticaret Örgütü'nü ve kurallarını bizim gibi ekonomilere yıllarca en sıkı şekilde dayatan malum ülkeler, konu kendilerine gelince bunların tamamını hiçe sayan keyfi kararlar alıp uygulamaya başlamışlardır. Bu uygulamaların sonuçları şimdiden bizim gibi ülkeleri derinden etkilemektedir. Bu gidişle yeniden tam bir ithalat cenneti olma riskiyle karşı karşıyayız."

İHRACATIMIZ ÜLKE PERFORMANSININ ALTINDA ARTTI

Yılın ilk dört ayındaki ihracat performansını değerlendiren Çandır, "Ülkemiz ihracatı yılın ilk dört ayında yüzde 4.2 artmıştır. Kentimiz ihracatı ise bunun yarısı kadar yani yüzde 2.1 artmıştır. Tarım ve gıda ihracatımız ise ülkemizde binde 3, Antalya'da yüzde 7.7 artmıştır. Yaş meyve sebze ihracatımız ise ülkemizde yüzde 3, kentimizde 11 artmıştır. Bu olumlu farkın en önemli sebebi, geçen yıl aynı dönemde ihracatta yaşanan düşüş olmuştur" dedi.

Ülke genelinde ticari kredilerde yüzde 47, Antalya'da ise yüzde 52'lik artış yaşandığına dikkat çeken Çandır, "Tarımsal kredide ise ülkemizde ve kentimizde yüzde 47'lik artış yaşanmıştır. Tüm bu rakamlar geçen yılın aynı dönemine göre yaşanan değişimdir. TÜİK rakamlarıyla değerlendirdiğimizde yıllık enflasyon rakamlarına yakın olan değişimler, aslında reel kredi büyümesinin olmadığının göstergesidir" diye konuştu.

ANTALYA'DA PROTESTOLU SENETTE YÜZDE 100 ARTIŞ

Yılın ilk çeyreği itibarıyla protestolu senet tutarında ülkede yüzde 225'lik artışa karşılık Antalya'da yüzde 100 artış olduğunu, karşılıksız çekte ise ülkedeki yüzde 59'luk artışa karşılık Antalya'da yüzde 12'lik azalış olduğunu kaydeden Ali Çandır, "Çek ile işlem hacminde ise ülkemizdeki yüzde 28'lik artış yaşanırken kentimizde ise ancak yüzde 18'lik artış yaşanabilmiştir. Bu durum, kentimizdeki ticari hareketliliğin ülkemiz ortalamasının gerisinde kaldığına işaret etmektedir. Kapanan şirket sayısında kentimiz yüzde 30'luk artışla ülkemiz ortalamasının iki katında olurken kurulan şirket sayısında ise yüzde 3 düşüşle ülkemiz ortalaması olan yüzde 5 düşüştü nispi olarak olumlu ayrılmıştır" diye konuştu.

SÜRDÜRÜLEBİLİR POLİTİKA VURGUSU

4'üncü kez toplanan Tarım Orman Şurası'na değinen Başkan Çandır, tarım şuralarının ülkenin tarım ve ormancılık politikalarının belirlenmesinde geçmişten bugüne önemli bir rol oynadığını belirtti ve emeği geçenlere teşekkür etti. Çandır, şunları söyledi:

"4. Tarım Şurası, geçmiş şuralara kıyasla kapsamı, dili ve vurguladığı başlıklarla daha derli toplu bir çerçeve sunuyor. Tarımın dijitalleşmesi, iklim krizine karşı dirençli hale gelmesi, sistem kurma ve sürdürülebilirlik gibi konuların bu kadar net ifade edilmesi olumlu bir gelişme. Ancak biliyoruz ki geçmişte alınan pek çok karar, uygulama zafiyeti nedeniyle hayata geçirilemedi. Bu açıdan bakıldığında, bu şuradan sadece yeni kararlar değil, bu kararların nasıl uygulanacağına dair somut bir plan, izleme ve raporlama sistemi, sorumluluk dağılımı ve takvimlendirme beklemek en doğal hakkımızdır. Çünkü artık sadece sorunları konuşmak değil, çözüm üreten, veriye dayalı, sürdürülebilir ve katılımcı bir anlayışla geleceği birlikte planlamanın zamanıdır."

HAL DÜZENLEMESİ GEREKLİ

Hal yasasıyla ilgili değişikliklerin yapılacağını haberlerini basından takip ettiklerini söyleyen Ali Çandır, mevcut yasanın işleyişindeki aksaklıkların giderilmesi için böyle bir çalışmayı önemsediklerini söyledi. Borsa olarak, uzun bir süredir hal mevzuatı kapsamında ve yaş meyve sebze piyasasının daha etkin işleyebilmesi amacıyla çok taraflı çalışmalar yürüttüklerini anımsatan Ali Çandır, "Konuyla ilgili tarafların görüşlerini dikkate alarak bir taslak rapor hazırladık. Bu rapor ile hal mevzuatının amaçlarını, kapsamını, işleyişini ve yapılanmasını mevcut durumdan daha iyi bir konuma taşımayı temel hedef edindik. Hal sistemindeki piyasanın derinleşmesi ve sağlıklı fiyat oluşumunun sağlanması, veri kayıt sisteminin standardize edilmesi ve tarafların paylaşımına açılması, piyasada işlem gören ürünlerin eşsiz sınıflandırılması standartlara kavuşturulması, tedarikten üretime ve ticarete ulaşan değer zincirinin etkileşimli ve entegre hale getirilmesi öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır" diye konuştu. Çandır, tüm tarafların katılımıyla yapacakları toplantı ile hal yasasıyla ilgili raporu tamamlayıp ilgili mercilerle paylaşacaklarını duyurdu.

HASATTA KAYMALAR YAŞANIYOR

Antalya tarımı denince akla ilk örtü altı üretim ve meyveciliğin geldiğini ancak özellikle Elmalı, Korkuteli, Aksu ve Serik gibi ilçelerde arpa ve buğday üretiminin de önemli yere sahip olduğunu söyleyen Ali Çandır, son yıllarda iklim değişikliğinin etkilerinin daha çok hissedildiğini, özellikle ekim ve hasat dönemlerinde ciddi kaymalar yaşandığına dikkat çekti. Çandır, "Üreticilerimiz, alışık olduğumuz dönemlerden daha geç ekim yapıyor. Normal şartlarda sahil kuşağında bu günlerde başlaması gereken buğday ve arpa hasadı, muhtemelen Haziran başına sarkacak gibi görünüyor. Hububat hasadı öncesi sektörel analiz toplantımızı üyelerimiz ve kurumların katılımıyla dün gerçekleştirdik. Toplantımıza katılan üyelerimize ve kurum temsilcilerine teşekkür ediyorum. Toptanımızda özetle; kalite ve verim konusunda kent olarak problem yaşamayacağımız ve Antalya için ortalama verim beklentisinin dekara 350 kilogram civarında olacağı tahmin edilmiştir. Bu fırsatla tüm üreticilerimize ve üyelerimize, alın terlerinin karşılığını alacakları bereketli ve bol kazançlı bir sezon diliyorum" diye konuştu.

TARIMA ÖZEL DÜŞÜK FİYATLI ENERJİ TALEBİ

Borsa üyelerinin gerek üretimde gerek hasat sonrası tarımsal işlemlerde kullanılan elektriğin tarım sektörü üzerinde ciddi bir yük oluşturduğunu ifade ettiğini söyleyen Ali Çandır, "Özellikle son dönemlerdeki fiyat artışları ve tarife düzenlemeleriyle, bu yükün yaklaşan yaz aylarında daha da ağırlaşacağı öngörülmektedir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na üyelerimiz tarafından iletilen ortak talep, sulamadan depolamaya, paketlenmeden aydınlatmaya kadar tüm tarımsal faaliyetleri kapsayan, düşük fiyatlı ve ayrıcalıklı bir elektrik abone grubunun oluşturulmasıdır. Söz konusu uygulamanın hayata geçirilmesi, tarımda üretim maliyetlerinin azaltılmasına ve gıda arz güvenliğine önemli katkı sağlayacaktır" dedi.

Çandır, yaklaşan Kurban Bayramı'nı kutlayarak konuşmasını tamamladı. Meclis'te üyeler, sektörleriyle ilgili konularla değerlendirmelerde bulundu.

Ali ÇANDIR

TARIM GİRDİ ENFLASYONU ORTALAMANIN ALTINDA ARTTI

ATB, ATAŞ Başkanı Ali Çandır, TÜİK açıkladığı Mart ayı Tarım-GFE'nin aylık yüzde 1,80, yıllık 29,73 ilan edildiğini belirtirken, "Mart ayında tarımsal girdi maliyetleri, aylıkta ve yıllıkta ortalamanın altında arttı" dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAŞ) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı Mart ayı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ni (Tarım-GFE) değerlendirdi. Tarım-GFE'nin Mart ayında aylık yüzde 1,80 ilan edildiğini belirten Çandır, "Bu rakam, endeksin ölçülmeye başladığı 2015 yılından itibaren Mart ayları ortalamasının (2,07) oldukça altında kalan bir artış olarak ilan edilmiştir. Böylece Ocak-Şubat aylarından sonra yeniden düşüş söz konusu olmuştur" dedi. Tarım-GFE'nin Mart ayında yıllık yüzde 29,73 ilan edildiğini kaydeden Çandır, "Bu yıllık rakam, son 10 yılın Mart ayları ortalamasının (31,86) iki puan altında ilan edilmiştir. Mart ayında tarımsal girdi maliyetleri, aylıkta ve yıllıkta ortalamanın altında arttı" dedi.

EN ÇOK ARTIŞ YİNE VETERİNERLİK HİZMETİNDE

Mart ayı Tarım-GFE'nin alt kalemlerini değerlendiren Başkan Çandır, tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylıkta yüzde 2,08, yıllıkta ise yüzde 29,10'luk artış olduğunu belirtirken, "Mart ayları itibarıyla aylıkta ve yıllıkta 2024 yılından daha düşük veriler ilan edilmiştir" dedi. Çandır, tohumda aylık yüzde 2,67, enerjide yüzde -1,17, gübrede yüzde 1,23, ilaçta yüzde 1,90, veteriner hizmetlerinde yüzde 4,31, yemde yüzde 3,93, diğer kalemlerde ise yüzde 1,18'lik değişim olduğunu kaydederken, yıllıkta ise tohumda yüzde 41,55, enerjide yüzde 16,46, gübrede yüzde 28,53, ilaçta yüzde 19,52, veteriner hizmetlerinde yüzde 55,87, yemde yüzde 29,05 ve diğer kalemlerde ise yüzde 43,54'lik artışa dikkat çekti. Çandır, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylık yüzde 0,15, yıllık yüzde 33,53'lük artış olduğunu belirtirken, "Tarım-GFE alt kalemlerindeki değişimler, geçen yıl Eylül ayından itibaren derece derece düşüş eğilimi gösterirken, Ocak-Şubat aylarındaki yükselişten sonra Mart ayında ortalamanın altında artış olarak ilan edildi" dedi.

TÜİK'in açıkladığı Mart ayı tarımsal üretici fiyat endeksi Tarım-ÜFE'nin aylık yüzde 6,91 ile 10 yıllık Mart ortalamasının (2,20) üç katından yüksek artış gösterdiğini, yıllıkta ise yüzde 31,54 ile 10 yıllık ortalamasının (25,25) oldukça üzerinde artış ilan edildiğini belirten Çandır, "Tarımsal faaliyetlerde bulunanlar açısından son bir yıllık eğilim, genel olarak üretici aleyhine seyretilmiştir. Ancak Mayıs, Haziran ve Kasım aylarında bu aleyhte eğilim yerini üretici lehine çevirmişti. Mart ayında ise üretici için yeniden lehte bir seyir ilan edilmiştir" dedi.

ÜRETİCİ AJANTAJLI KONUMA GELDİ

Tarım girdi maliyetlerinin üretici fiyatları artışından düşük seyretilmesine dikkat çeken Çandır, "Üretici, Mart ayında aylıkta ve yıllıkta girdi maliyetleri açısından avantajlı bir duruma gelmiştir. Hem aylıkta hem de yıllıkta üretici fiyatlarının nispi olarak tarımsal girdi fiyatlarından ciddi yükseklikte seyretilmesi sürdürülebilirlik bakımından önem taşımaktadır. Çünkü üreticinin tek maliyet grubu, girdi kalemleri değil en az onun kadar diğer maliyetleri de söz konusudur" değerlendirmesinde bulundu.

Yurtdışı üretici enflasyonu YD-ÜFE'nin Mart ayında aylık yüzde 4,06, yıllık yüzde 19,34 arttığını kaydeden Ali Çandır, yurtiçi üretici enflasyonu Yİ-ÜFE'nin aylık yüzde 1,88, yıllık yüzde 23,50 arttığını kaydetti. Çandır, "Üretici düzeyindeki gıda kalemi ise aylık yüzde 2,31 ve yıllık ise yüzde 29,79 artmıştı. Bu durum, Mart ayında da tarıma dayalı imalat sanayiindeki enflasyonun, tarımdan daha yüksek seyretilmesini göstermektedir" dedi.

Ali Çandır

ENFLASYON YÜKSEK

Mart ayında üretici kesimdeki bu enflasyonlara karşılık tüketici enflasyonu TÜFE'nin aylık yüzde 2,46, yıllık yüzde 38,10 arttığını belirten Başkan Ali Çandır, "Son 20 yıllık Mart ayı ortalamalarının aylıkta yüzde 1,17 ve yıllıkta ise yüzde 17,41 olduğu hatırlanırsa manşet enflasyonun hala ne kadar yüksek seyretilmesi daha iyi anlaşılır" dedi.

Ali Çandır, tüketici gıda enflasyonunun Mart ayında aylık yüzde 4,94, yıllık yüzde 37,12 arttığını anımsatırken, "İşlenmemiş gıda enflasyonu ise Mart'ta aylık yüzde 10,17, yıllık yüzde 39,57 düzeyinde ilan edilmişti. Yaş meyve sebze enflasyonu ise aylık yüzde 16,03, yıllık 62,46 artış göstermişti. Tüketici taraftaki bu rakamlar, üreticilerin maruz kaldığı yıllık enflasyonun üzerinde bir tüketici enflasyonu olduğunu göstermeye devam etmektedir" değerlendirmesinde bulundu.

MEYVE EL YAKIYOR

Antalya Ticaret Borsası (ATB) 3. Meslek Komitesi Üyesi Sedat Ekici, son dönemde tarım ürünlerinin kuraklık, don gibi afetlerden etkilendiğini belirtirken, bunun fiyatlara yansımalarını söyledi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) 3. Meslek Komitesi Üyesi Sedat Ekici, son dönemde yaşanan don felaketi ve su sıkıntısının özellikle meyve üretimini olumsuz etkilediğini belirtti. Ekici, yaşanan bu gelişmelerin, mevsiminde olunmasına rağmen birçok meyvede fiyatların aşırı derecede yükselmesine neden olduğunu söyledi.

Nisan ayında meydana gelen don olayının ve bazı bölgelerde yaşanan sulama problemlerinin meyvede kalite ve rekolteyi düşürdüğünü vurgulayan Ekici, "Yaşanan don felaketi, meyve fiyatlarını ciddi oranda yukarı çekti. Vatandaşlarımızın 'meyve el yakıyor' şikayetinin arkasında doğal afetler ve üretim koşullarındaki sıkıntılar yatıyor" dedi.

İHRACATÇI MALİYET KISKACINDA

Yaş sebze ve meyve ihracatında sektörün zorlandığına dikkat çeken Ekici, üreticinin ve ihracatçının enerji, işçilik, lojistik ve ambalaj gibi kalemlerde artan maliyetlerle mücadele ettiğini ifade etti. Ekici, "Döviz kurlarının uzun süredir stabil seyretmesi, ihracatçılarımız için ayrı bir zorluk yaratıyor. Artan maliyetler hem üretici hem de ihracatçı üzerinde ciddi baskı oluşturuyor" şeklinde konuştu.

ULUSLARARASI REKABET KIZIŞIYOR

Türkiye'nin ihracat yaptığı pazarlarda rekabetin her geçen gün arttığını söyleyen Ekici, "Mısır, Cezayir, Fas, Yunanistan ve İspanya gibi ülkelerle yaşanan rekabet üreticimizi zorluyor. Bu süreçte verimlilik, kalite ve lojistik avantajlarımızı korumamız şart" dedi.

Sahil kesiminde sezonun tamamlandığını ve gözlerin yayla üretimine çevrildiğini dile getiren Ekici, Avrupa pazarında kiraz fiyatlarının Moldova'da yaklaşık 4,5 Euro, İspanya'da ise 5-6 Euro civarında seyrettiğini belirterek, "Türkiye, bu fiyatların da üzerinde satış yaparak rekabette güçlü konumunu sürdürüyor. Ancak sürdürülebilirlik için destek politikalarına ihtiyaç var" ifadelerini kullandı.

Sedat Ekici

İHRACATIN YÜZDE 61'İ TARIM SEKTÖRÜNDEN

Antalya'nın 2025 yılı beş aylık toplam 929 milyon 284 bin dolarlık ihracatının yüzde 61'i, 565 milyon 609 bin doları tarım sektöründen gerçekleşti.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Tarım Konseyi Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın il ihracat verilerini açıkladı. Ali Çandır, Antalya'nın mayıs ayı ihracatının geçen yıla göre yüzde 5,6 azalarak 174 milyon dolar, 5 aylık toplam ihracatın ise yüzde 0,4 artışla 929 milyon 284 bin dolar olarak gerçekleştiğini söyledi.

MAYIS İHRACATI AZALDI

Antalya ihracatında lider sektör konumunda tarımın mayıs ayı ihracatının geçen yılın aynı ayına göre yüzde 5,2 azalarak 98,3 milyon dolarda kaldığını belirten Çandır, "Mayıs ayında Antalya'dan yaş meyve sebze ihracatı geçen yıla göre yüzde 11 azalarak 45,7 milyon dolar oldu. Antalya'nın mayıs ayı süs bitkileri ve mamulleri ihracatı geçen yıla göre yüzde 7,1 azalarak 6,5 milyon dolar gerçekleşti" dedi.

TARIM İHRACATI ARTIYOR

2025 yılı 5 ayında toplam ihracatın bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0,4 artarak 929,3 milyon dolara ulaştığını açıklayan Çandır, "Antalya'nın 2025 yılı 5 ayında tarım ihracatı önceki yıla göre yüzde 5 artarak 565,6 milyon dolar oldu. 2025 yılı 5 ay meyve sebze ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 7,2 artışla 335,8 milyon dolar gerçekleşti. 2025 yılı 5 ay süs bitkileri ve mamulleri ihracatı geçen yıla göre yüzde 1,4 artarak 35,8 milyon dolar oldu. Emek veren üretici, tüccar ve ihracatçımıza teşekkür ediyorum" dedi.

İHRACATIN LİDERİ TARIM SEKTÖRÜ

Kentin toplam ihracatının sektörlere göre dağılımıyla ilgili de bilgiler veren Çandır, 2025 yılı beş ay toplamda tarım sektörünün yüzde 58 olan payının yüzde 61'e yükseldiğini açıkladı. Sanayi sektörünün payının yüzde 27'den 26'ya, madencilik sektörünün payının ise yüzde 15'ten 13'e gerilediğini belirten Çandır, "2025 yılı beş aylık dönemde gerçekleşen 929,3 milyon dolarlık toplam ihracatın 565 milyon 609 bin doları tarım sektöründe gerçekleşti. Bunun 335 milyon 842 bin doları ise yaş meyve ve sebze sektöründe oluştu. İkinci sırada ise süs bitkileri mamulleri sektöründen 35 milyon 854 bin dolar ihracat gerçekleşti. Tarım sektörünü 239 milyon 48 bin dolarla sanayi, 123 milyon 17 bin dolarla madencilik sektörleri takip ediyor" dedi.

KAYNAK: DHA

SEKTÖREL ANALİZ
TOPLANTISI**BUĞDAY REKOLTESİNDE DÜŞÜŞ BEKLENTİSİ**

Ülke genelinde geçen yıl 20.8 milyon ton buğday hasadı yapıldığını belirtilirken, bu yıl buğday rekoltesinin 19 milyon ton olduğu kaydedildi. Toprak Mahsülleri Ofisi'nin belirlediği buğday alım fiyatının buğday ekimini etkilediğine dikkat çekildi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) buğday hasadı öncesinde Hububat Sektörel Analiz Toplantısı düzenledi. ATB 1. Komite Başkanı Yusuf Sarıcalar moderatörlüğünde düzenlenen toplantıya, ATB 1. Meslek Komitesi üyeleri, Tarım ve Orman Müdürlüğü İl Müdür Yardımcısı Serbülent Ünal, Ziraat Odası Başkanı Nazif Alp, ATSO, BATEM, Akdeniz Üniversitesi'nden temsilciler ile sektör paydaşları katıldı. Toplantıda, buğday hasat dönemi, buğday üretim maliyetleri, buğday taban fiyatı ile rekolte ve kalite değerlendirildi.

BUĞDAYDA İYİ BİR YIL

ATB 1. Meslek Komitesi Başkanı Yusuf Sarıcalar, özellikle yayla bölgesinde yağışların güzel gittiğini, buğdayın verim ve kalitesinin bu yıl iyi olacağı belirtilirken, "Dönümde 600 kilogram alınabilecek tarladan geçen yıl 100 kilogram buğday almıştık, boy yoktu. Bu yıl başak ve boy durumu iyi. İklim şartları iyi giderse bölgemizde buğdayda süper bir yıl olur" dedi. Buğday alım fiyatının bir an önce açıklanması isteyen Sarıcalar, 1 kilogram buğdayın üretim maliyetinin 11 TL olduğunu, TMO'nun taban fiyatı kilogramda 15 TL artı destekleme olarak bir an önce açıklanmasını istedi.

ANIZ YAKMA UYARISI

Tarım ve Orman İl Müdür Yardımcısı Serbülent Ünal, bu yıl yağışların iyi gitmesi nedeniyle genel olarak buğday verim ve kalitesinde artış beklemediklerini söyledi. Süne zararlısı ve pas hastalığıyla ilgili yoğun bir şikayet almadıklarını, bildirim yapılan alanlarla ilgili de mücadele çalışması yürüttüklerini söyleyen Ünal, "Üretimde bir sıkıntı beklemiyoruz" dedi. Buğdayda hasat döneminin önemli olduğunu vurgulayan Ünal, erken hasadın buğdayın kalitesini düşürdüğüne dikkat çekti. Ünal, buğday hasadından sonra anız yakılmamasıyla ilgili de üreticiyi uyarırken, anız yakmanın toprağın verimi ve kalitesini azalttığını ve orman yangınlarına neden olduğunu belirtti.

TABAN FİYAT MALİYETLER GÖZÖNÜNE ALINARAK AÇIKLANSIN

Ziraat Odası Başkanı Nazif Alp, buğdayın stratejik ürün olduğunu belirtirken, "Buğdayı yok sayarsak ülkenin yaşama şansı sıfır" dedi. Buğday üretiminde girdilerin çok pahalı olduğunu, çiftçinin artık ekonomik tarımsal ürünlere yöneldiğini söyleyen Alp, "Antalya'da artık tonajı yüksek buğday hasadı yapamıyoruz. Mazotun litresi 50 TL'ye dayanmış, çiftçi nasıl ekim yapsın. Çiftçi açık arazide karpuz, kavun, susam üretimine kaçıyor" dedi. Nazif Alp, TMO'nun buğday taban fiyatını maliyetleri de göz önüne alarak bir an önce açıklamasını istedi.

ÜRETİCİ VARSA EKMEK VAR

ATB 1. Meslek Komitesi Üyesi Nuri Büyükselçuk, ülke genelinde geçen yıl 20.8 milyon ton buğday hasadı yapıldığını belirtirken, bu yıl beklentinin 19 milyon ton olduğunu belirtti. Büyükselçuk, "2024 yılına göre buğday üretiminde yüzde 5 civarında düşüş bekleniyor. Son 3 sezonda TMO'nin belirlediği alım fiyatı buğday ekimini etkiledi" dedi. Antalya'daki üretim alanlarında bu yıl verim ve kalitede iyi bir yıl olacağı beklentisinin hakim olduğunu söyleyen Büyükselçuk, "Hasada kadar iklim şartları istenildiği gibi giderse hububatta iyi bir yıl olur" dedi. Büyükselçuk da sanayici olarak üreticinin buğdayının para etmesinden yana olduğunu vurgularken, "Biz de sanayici olarak köylünün buğdayının para etmesini isteriz. Ben kaçta alırsam yüzde 5 kar koyup satıyorum. Üretici varsa ekmek var" dedi.

SEKTÖREL ANALİZ
TOPLANTISI

UN İHRACATI DÜŞTÜ

Geçen yıl un ihracatının yüzde 40 düştüğüne dikkat çeken Büyükelçik, Rusya, Ukrayna gibi ülkelerin un üretimi için Türkiye'deki fabrikaları ülkelere davet ettiğine dikkat çekti. Büyükelçik, un ticaretinde lider ülkelerden biri olan Türkiye'nin bu avantajını kaybetmemek için sektörle ilgili önlemler alması gerektiğini vurguladı. BATEM yetkilileri, yaptıkları ıslah çalışmalarıyla sektöre verim ve kalitesi yüksek buğday çeşidi kazandırdıklarını söyledi. Toplantıya Serik, Manavgat, Kokuteli, Elmalı, Aksu'dan katılan hububat üreticileri yağışların zamanında ve yeterli yağmasından dolayı buğdayda verim ve kalitede iyi bir sezon beklediklerini ancak hububat alım fiyatının açıklanmaması nedeniyle üreticinin tedirgin olduğunu söyledi.

BORSADAN
MAYIS - HAZİRAN 2025

TOBB TÜRKİYE TURİZM MECLİSİ ANKARA'DA TOPLANDI

TOBB Türkiye Turizm Meclisi, sektör temsilcilerini Ankara'da bir araya getirdi. Meclis Başkanı Erkan Yağcı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Ali Çandır ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ülken'in açılış konuşmalarıyla başlayan toplantıda, 2025 yılı turizm sezonu değerlendirilirken, sektörün sorunları gündeme geldi.

Toplantıda, turizm sektörünün güncel dinamikleri kapsamında karşılaşılan sorunlar detaylı şekilde ele alındı. Katılımcılar, çözüm önerileri sunarak sektörün sürdürülebilir gelişimi için atılması gereken adımları değerlendirdi. Geleceğe yönelik projeksiyonların da paylaşıldığı toplantı, üyelerin görüş, öneri ve dileklerini dile getirmesiyle sona erdi.

BAŞKAN ALİ ÇANDIR AB COĞRAFI İŞARETLER KONFERANSINA KATILDI

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türk Patent ve Marka Kurumu işbirliğinde düzenlenen, "Türkiye ve Avrupa Birliği'nde Coğrafi İşaretlerdeki Son Gelişmeler" başlıklı konferansa katıldı. Konferans çok sayıda kurum ve kuruluş temsilcisinin katılımıyla gerçekleşti.

Türk Patent ve Marka Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammed Zeki Durak ve Avrupa Birliği Coğrafi İşaretler Daire Başkanı João Onofre'nin konuşmacı olarak yer aldığı konferansta, Türkiye'nin coğrafi işaretler ekosistemi, tarımsal coğrafi işaretler için AB çerçevesi ve Avrupa Birliği'nde coğrafi işaret korumasının genişletilmesine yönelik gelişmeler ele alındı.

Başkan Ali Çandır ayrıca, Türk Patent ve Marka Kurumu'nda düzenlenen ve Avrupa Birliği 2024/1143 Sayılı Tüzük kapsamında coğrafi işaretlerle ilgili güncellemelerin değerlendirildiği toplantıya da katılım sağladı. Toplantı, AB Coğrafi İşaretler Daire Başkanı João Onofre, beraberindeki heyet ve ilgili kurum temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantıda söz alan Başkan Çandır, coğrafi işaretlerin tarımın sürdürülebilirliği, kırsal kalkınma ve yerel değerlerin korunmasında taşıdığı önemi vurgularken, TOBB'a bağlı oda borsaların coğrafi işaretler ve yerel ürünlerin korunması konusundaki çalışmalarına ilgili bilgi verdi.

4 KURBANLIKTAN 1'İ MARKETTE SATILIYOR

Antalya Ticaret Borsası Kurban Bayramı öncesi Hayvancılık ve Et Ticareti Sektörel Analiz Toplantısı düzenledi. Toplantıda, kurbanlık sayısında sıkıntı olmadığı bildirilirken, markette satılan kurbanlıklara tepki gösterildi.

Antalya Ticaret Borsası Kurban Bayramı öncesi Hayvancılık ve Et Ticareti Sektörel Analiz Toplantısı düzenledi. ATB Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan başkanlığında düzenlenen toplantıya, Türkiye Kasaplar Besiciler Et ve Et Ürünleri Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı, ANET Yönetim Kurulu Başkanı Nuri Cengiz, Ziraat Odası Başkanı Nazif Alp, Tarım ve Orman Müdür Yardımcısı Asım Karabulut, ATB 5. Meslek Komitesi Başkanı Ufuk İngeç, ATB üyeleri, kamu ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri ile sektör paydaşları katıldı. Toplantıda, Kurban Bayramı öncesinde hayvan varlığı, kurban ticaretinde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri gündeme geldi.

ATB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Cüneyt Doğan, Borsa olarak her yıl olduğu gibi Kurban Bayramı öncesinde sektörel analiz toplantısı düzenlediklerini belirterek, hayvancılık sektörünün sorun ve taleplerini gündeme getirdiklerini kaydetti. Doğan, toplantıda gündeme getirilen sorun, görüş ve taleplerin ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşılacağını söylerken, katılımcılara teşekkür etti.

KURBANLIK SIKINTISI YOK

Antalya Tarım ve Orman Müdür Yardımcısı Asım Karabulut, Antalya'da 175 bin büyükbaş, 1,5 milyon da küçükbaş hayvan varlığı olduğunu belirtirken, "Kurbanlık hayvan varlığında bir sıkıntımız yok. Yetiştiricilerimiz Kurban Bayramı'na hazırdır" dedi. Kurban Bayramı nedeniyle çevre illerden de hayvan hareketi ve ticaretinin söz konusu olduğunu belirten Karabulut, hayvan hastalıklarıyla ilgili gerekli denetim ve müdahalelerin yapıldığını söyledi.

MARKETLERE KURBANLIK TEPKİSİ

Türkiye Kasaplar Besiciler Et ve Et Ürünleri Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı, Türkiye'nin kurbanlık hayvan varlığında sıkıntı olmadığını bildirirken, kurbanlıklara talebin ekonomik nedenlerle düşük olabileceğini söyledi. Kesilen hayvanın dini olarak kurban olabilmesi için belirli bir vakit ve ritüelde kesilmesi gerektiğini belirten Yardımcı, zincir marketlerde satılan kurbanlıklara tepki gösterdi. Osman Yardımcı, "İnsanlar, zincir marketler, AVM'lerin kilo ile et satar gibi sattıklarını kurban diye alıyor. Kurban sabahı saat 09.00'da insanların evine et geliyor. Bu kadar hayvanı aynı anda kesecek mezbaha yok. Dışarıdan kilo kilo topladıkları etleri kurban diye insanların evine gönderiyorlar. Bu kurban değildir" diye konuştu.

TİCARET BAKANLIĞI'NA ÇAĞRI

Kurban Bayramı'nda kesilen 4 kurbanlıktan 1'inin marketlerden alındığını bildiren Osman Yardımcı, "Burada büyük bir rant var. Kurbanın kellesi yok, derisi yok, ciğeri işkembesi yok. Ticaret Bakanlığı'na göreve davet ediyoruz. Dinimize göre gününden önce kesilen hayvan kurban değildir. Biz kimsenin ticaretine mani olmuyoruz ama Kurban bizim dini vecibemizdir" diye konuştu.

KURBANLIĞIN KİLOGRAM FİYATI 300 TL'DEN BAŞLIYOR

ATB 5. Meslek Komitesi Üyesi Ata Sönmez, kurban canlı kesim kilogram fiyatının 300 TL'den başladığını söylerken, "Büyükbaş hayvanlar için canlı hayvan fiyatı kilogramda 300 olur, kesim ve işçilik isteyenler için bu rakam 350 TL'yi bulur" dedi.

Nuri CENGİZ

BÜYÜKŞEHİR HAZIR

ANET Yönetim Kurulu Başkanı Nuri Cengiz, Büyükşehir Belediyesi'nin Antalya'da kurban satış yerleri, kesim yerleriyle ilgili gerek sağlık gerek hijyen açısından her türlü önlemi aldığını söylerken, "Halkımızın kurban kesimi aşamalarında oluşabilecek ihtiyaçlarını da gerek zabıtamız gerekse veteriner işlerimiz Tarım İl Müdürlüğü ile birlikte giderecektir" dedi.

Toplantıya katılan sektör temsilcileri, yem başta olmak üzere yüksek girdi maliyetlerinin hayvancılığı olumsuz etkilediğini söylerken, desteklerin yetersiz olduğunu kaydetti. Marketlerde satılan kurbanlıkların yetiştiricinin bir yıllık emeğine darbe vurduğunu kaydeden katılımcılar, kurbanlık yerine evine et almak isteyenlerin Kurban Bayramı'ndan sonra daha ucuza etini alıp dolabına koyabileceğini belirtti.

TOBB GENEL KURULU'NDA ANTALYA STANDI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin 81'inci Genel Kurulu'nda stant açan Antalya Ticaret Borsası, Antalya'nın yöresel ve coğrafi işaretli ürünlerini tanıttı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) 81'inci Genel Kurulu'na ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, Yönetim Kurulu Üyeleri Ragıp Gök, Halil Bülbül, Hüseyin Simav, Cüneyt Doğan, TOBB delegeleri Adnan İngeç, Nuri Büyükselçuk, Selçuk Çelebi katıldı.

TOBB Genel Kurulu'na katılan oda ve borsalar TOBB bahçesinde illerinin yöresel ürünlerinin tanıtımını yaptı. Antalya Ticaret Borsası da Antalya'ya özgü yöresel ve coğrafi işaretli ürünlerin tanıtımını ve ikramını yaptı. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, oda, borsa başkanları, TOBB delegelerinin yoğun ilgi gösterdiği Antalya Ticaret Borsası standında, Antalya'nın coğrafi işaretli ürünleri Tavşan Yüreği Zeytini, Finike Portakalı ve suyu, Turunç Kabuğu ve Bergamot Kabuğu Reçeli ikram edildi.

ANTALYA STANDINA YOĞUN İLGI

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Antalya Ticaret Borsası'nın standına TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, oda borsa başkanları, TOBB delegeleri yoğun ilgi gösterdiğini belirtirken, Genel Kurul kapsamında illerin stant açarak yöresel ürünlerini ikram etmesine olanak sağlayan TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu'na teşekkür etti. Çandır, TOBB Genel Kurulu'nun hayırlı olmasını diledi. Çandır, "TOBB Başkanımız Rifat Hisarcıkıoğlu ve TOBB yönetiminde birlikte görev aldığım çalışma arkadaşlarıma başarılar diliyorum" dedi.

ANITKABİR ZİYARETİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, TOBB 81. Genel Kurulu kapsamında, TOBB Genel Kurul Divanı, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri, Konseyler, oda, borsa başkanları ve delegeler ile birlikte Anıtkabir'i ziyaret ederek, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu önderi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün manevi huzurunda saygı duruşunda bulundu. ATB Başkanı Ali Çandır, "Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü rahmet ve minnetle anıyoruz, iş dünyası olarak Ata'mızın gösterdiği hedefler doğrultusunda canla başla çalışıyoruz" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Anıtkabir Şeref Defteri'ne şunları yazdı:

"Büyük Önder Atatürk, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin yöneticileri ve delegeleri olarak, 81'inci Genel Kurulumuz öncesinde huzurunuzdayız.

Türk iş dünyası olarak bütün yurttaşlarımıza iş ve aş imkânı oluşturabilmek, refah seviyemizi ve gelişmişlik düzeyimizi artırabilmek için daha fazla yatırım yapmayı ve var gücümüzle çalışmayı kendimize hedef seçtik.

Üzerimize düşen görevlerin, ödevlerin bilincindeyiz. Özel sektörümüz hiçbir zaman içindeki girişimci ruhunu kaybetmemiş, ticaret ve yatırım iştahını azaltmamıştır. Bu enerjimiz geleceğe olan güçlü inancımızın en büyük desteğidir.

Aziz Atatürk,

Sizin önderliğinizde, silah arkadaşlarınızla ve yüce milletimizle topyekûn yürütülen Kurtuluş Mücadelesi ve ardından kurulan Cumhuriyetimiz, bizler için en anlamlı ve en değerli mirastır.

Cumhuriyetimizi ilelebet var etmek ve gelecek nesillere taşımak da boynumuzun borcudur.

Emanetiniz bizim namusumuz, en büyük hazinemizdir. İlelebet payidar kalacaktır.

Camiamız adına, Cumhuriyetimizin kurulmasında ve bugünlere gelmesinde emeği olanları, canlarını ortaya koyan herkesi rahmet ve minnetle anıyoruz. Ruhunuz şad olsun."

ATB Başkanı Ali Çandır, TOBB 81. Genel Kurulu öncesinde düzenlenen "TOBB Turizm Kurulu" toplantısına katıldı. Sektörel sorunlar ve çözüm önerilerinin değerlendirildiği toplantının ardından kurul başkanı Ahmet Aydın ve kurul üyeleriyle birlikte TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu'nu ziyaret etti.

ATB Başkanı Ali Çandır, TOBB 81. Genel Kurulu öncesinde düzenlenen "TOBB İklim Değişikliği ve Çevre Kurulu" toplantısına katıldı. İklim değişikliğinin sektörlere etkileri ve alınması gereken önlemlerin değerlendirildiği toplantının ardından kurul başkanı Fahri Özen ve kurul üyeleriyle birlikte TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu'nu ziyaret etti.

TARIMIN MALİYETİ NİSAN'DA DA ARTTI

ATB, ATAK Başkanı Ali Çandır, TÜİK'in açıkladığı Nisan ayı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ni değerlendirdi. Tarım-GFE'nin Nisan'da aylık yüzde 2,03, yıllık 30,12 arttığını belirten Çandır, "Nisan ayı için açıklanan tarımsal girdi maliyetleri 10 yıllık Nisan ayı ortalamalarına göre aylıkta ortalamanın üstünde, yıllıkta ise ortalamanın altında artış göstermiştir" dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı Nisan ayı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'ni (Tarım-GFE) değerlendirdi. Tarım-GFE'nin Nisan ayında aylık yüzde 2,03 arttığını belirten Çandır, "Bu rakam, endeksin ölçülmeye başlandığı 2015 yılından itibaren Nisan ayları ortalamasının (1,67) oldukça üstünde olan bir artış olarak ilan edilmiştir. Böylece Mart ayındaki nispi hız kaybediş yerini yeniden hızlı bir artışa bırakmıştır" dedi. Tarım-GFE'nin Nisan ayında yıllık yüzde 30,12 açıklandığını kaydeden Çandır, "Bu yıllık rakam, son 10 yılın Nisan ayları ortalamasının (32,51) yaklaşık 2,5 puan altında ilan edilmiştir. Nisan ayı için açıklanan tarımsal girdi maliyetleri 10 yıllık Nisan ayı ortalamalarına göre aylıkta ortalamanın üstünde, yıllıkta ise ortalamanın altında artış göstermiştir" değerlendirmesinde bulundu.

TOHUMDA AYLIK SIFIR ARTIŞ

Nisan ayı Tarım-GFE'nin alt kalemlerini değerlendiren Çandır, "Tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylık yüzde 2,13 ve yıllık yüzde 29,65'lik artış dikkat çekti.

2024 yılı Nisan ayına göre aylıkta oldukça yüksek, yıllıkta ise daha düşük veriler ilan edilmiştir" dedi. Nisan ayında tohumda aylık yüzde 0,00, enerjide yüzde 1,77, gübrede yüzde 1,61, ilahta yüzde 1,01, veteriner hizmetlerinde yüzde 0,71, yemde yüzde 3,61 ve diğer kalemlerde ise yüzde 0,30 değişim olduğunu belirten Başkan Ali Çandır, Nisan ayında tohumda yıllık yüzde 34,27, enerjide yüzde 17,20, gübrede yüzde 30,91, ilahta yüzde 18,19, veteriner hizmetlerinde yüzde 56,94, yemde yüzde 31,54 ve diğer kalemlerde ise yüzde 42,14'lük artışa dikkat çekti. Çandır, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylık yüzde 1,45, yıllık ise yüzde 32,98'lik artış olduğunu belirtti. Çandır, şunları kaydetti:

"Tarım-GFE alt kalemlerindeki değişimler, geçen yıl Eylül ayından itibaren derece derece düşüş eğilimi gösterirken Ocak-Şubat aylarındaki yükselişten sonra Mart ayında nispi artış hızı düşüşü yaşamış ve Nisan ayında yeniden ortalamanın üstünde artış hızları söz konusu olmuştur. İlan edilen bu verilerde aylıkta yem kalemindeki artış ile tohumdaki sabit fiyat dikkat çekici olmuştur. Yıllıkta ise genel olarak ortalamaların altında yükselişler dikkat çekmektedir. Ancak veteriner hizmetleri kalemindeki yıllık yüzde 56,94'lük artış ortalama artışın üzerinde seyretmiştir."

ÜRETİCİ DEZAVANTAJLI

TÜİK tarafından açıklanan Nisan ayı tarımsal üretici fiyat endeksi Tarım-ÜFE'nin aylık yüzde 0,45 düşüş göstererek 10 yıllık Nisan ortalamasının (2,53) altında kaldığını belirten Çandır, üretici fiyatlarındaki gerilemeye dikkat çekti. Çandır, Tarım-ÜFE'nin yıllıkta yüzde 27,50 ile 10 yıllık ortalamasının (25,22) üzerinde ilan edildiğini belirtirken, şu değerlendirmede bulundu:

"Tarımsal faaliyetlerde bulunanlar açısından son bir yıllık eğilim, genel olarak üretici aleyhine seyretilmiştir. Ancak Mayıs, Haziran ve Kasım aylarında bu aleyhte eğilim, Mart ayında yerini üretici lehine çevirmişken Nisan ayında ciddi düzeyde üretici için yeniden aleyhte bir seyir ilan edilmiştir. Yıllık girdi maliyetleri artışı ise nispi olarak üretici fiyatları artışından yüksek seyretilmiştir. Üretici, Nisan ayında aylıkta ve yıllıkta girdi maliyetleri açısından dezavantajlı bir duruma gelmiştir. Esasen hem aylıkta hem de yıllıkta üretici fiyatlarının nispi olarak tarımsal girdi fiyatlarından ciddi bir yükseklikte seyretilmesi sürdürülebilirlik bakımından önem taşımaktadır. Çünkü üreticinin tek maliyet grubu, girdi kalemleri değil, en az onun kadar da diğer maliyetleri söz konusudur."

Yurtiçi ve yurtdışı üretici enflasyonlarının tarım sektörünü dolaylı olarak etkilediğini söyleyen Ali Çandır, yurtdışı üretici enflasyonu YD-ÜFE'nin Nisan'da aylık yüzde 4,41, yıllık yüzde 22,92 arttığını, yurtiçi üretici enflasyonu Yİ-ÜFE'nin aylık yüzde 2,76, yıllık yüzde 22,50 arttığını belirtirken, üretici düzeyindeki gıda kaleminin aylık yüzde 3,18, yıllık ise yüzde 27,08 arttığını kaydetti. Çandır, "Bu durum Nisan ayında tarıma dayalı imalat sanayiindeki enflasyonun, tarımdan daha düşük seyretilmesini göstermektedir" dedi.

MANŞET ENFLASYON YÜKSEK

Nisan ayında üretici kesimdeki bu enflasyonlara karşılık tüketici enflasyonu TÜFE'nin aylık yüzde 3,00 ve yıllık yüzde 37,86 arttığını dikkat çeken Başkan Ali Çandır, "Son 20 yıllık Nisan ayı ortalamalarının aylıkta yüzde 1,62, yıllıkta ise yüzde 17,64 olduğu hatırlanırsa manşet enflasyonun hala ne kadar yüksek seyretiltiği daha iyi anlaşılır" değerlendirilmesinde bulundu.

Ali Çandır, tüketici taraftaki gıda enflasyonunun Nisan ayında aylık yüzde 2,01, yıllık yüzde 36,09 arttığını, işlenmemiş gıda enflasyonunun Nisan'da aylık yüzde 1,98, yıllık yüzde 37,06 ilan edildiğini, yaş meyve sebze enflasyonunun ise aylık yüzde -1,49, yıllık yüzde 59,00 açıklandığını belirtirken, "Tüketici taraftaki bu rakamlar, üreticilerin maruz kaldığı yıllık enflasyonun üzerinde bir tüketici enflasyonu olduğunu göstermeye devam etmektedir" dedi.

ÇİFTÇİ YOKSA

EKMEK DE YOK

Tarımda yaş ortalamasının 55'in üzerine çıktığını belirten çiftçiler, para kazanamayan çiftçinin toprağı terk ettiğini, bir daha da dönmediğine dikkat çekti. Antalya Ziraat Odası Başkanı Nazif Alp, "Tarım karın doyurmuyor. 22 TL'ye mal ettiğimiz 1 kilogram domatesi 8 TL'ye satıyoruz. Benim yaptığım sera benim çocuğumu doyurmuyorsa, çocuk serada kalmıyor, köyü terk ediyor. Neden köyler boşalıyor, işte bu yüzden boşalıyor. Eli nasırlı çiftçiyi bu tarlada tutacaksak, tarımı desteklemeliyiz" diye konuştu.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ile Antalya Tarım Konseyi (ATAK) iş birliğinde düzenlenen "Tarım Gündemi" programının konukları Antalya Ziraat Odası Başkanı, Antalya Tarım Konseyi İcra Kurulu Üyesi Nazif Alp ile çiftçi Hacer Dönmez oldu. Antalya Ticaret Borsası Basın Danışmanı Vahide Yanık'ın sunduğu programda Dünya Çiftçiler Günü'nde çiftçilerin sorunları, talepleri ve beklentileri gündeme geldi.

TARIM ZOR ZANAAT

Antalya Ziraat Odası Başkanı Nazif Alp, tarımın iş gücü gerektiren, maliyetleri her geçen gün artan bir sektör olduğunu söylerken, "Tarım zor zanaat" dedi. 15 yıl önce 6 milyon olan çiftçi sayısının 2 milyon 200 bine düştüğünü söyleyen Nazif Alp, toprağı terk eden çiftçinin tekrar toprağı dönmediğini kaydetti. Çiftçi ailelerinin çocuklarının tarımla uğraşmak istemediğini, bu nedenle kırsaldan kente gitme eğiliminde olduğunu kaydeden Alp, "Tarım karın doyurmuyor. 22 TL'ye mal ettiğimiz 1 kilogram domatesi 8 TL'ye satıyoruz. Benim yaptığım sera benim çocuğumu doyurmuyorsa, çocuk serada kalmıyor, köyü terk ediyor. Neden köyler boşalıyor, işte bu yüzden boşalıyor. Eli nasırlı çiftçiye bu tarlarda tutacaksak, tarımı desteklemeliyiz" diye konuştu. Tarımda yaş ortalamasının 55'in üzerine çıktığına dikkat çeken Alp, "Tarımın gençleştirilmesi için çiftçinin çocuklarının para kazanması lazım" dedi.

YATTAN ÖTV ALMIYORLAR ÇİFTÇİDEN ALIYORLAR

Yatta kullanılan mazottan ÖTV almayan devletin, üreten çiftçinin kullandığı mazottan ÖTV aldığını kaydeden Nazif Alp, "Mazotun litresi 45 TL'de seyretiliyor. Yatlara ÖTV'siz mazot veriliyor, çiftçi 100 milyon insanı besliyor, kalanını da ihraç ediyor, ülkeye döviz sağlıyor. Çiftçi de ÖTV'siz mazot istiyor" dedi.

AİLE İŞLETMELERİ KORUNUSUN

Tarımda aile işletmeciliğinin önemini vurgulayan Nazif Alp, tarımda şirketleşmenin sakıncalarına dikkat çekti. Alp, "Bir şirket tarımda kazanmıyorsa hemen üretimi durdurur, ama çiftçi kazanamasa bile üretimine devam eder, çünkü yapabileceği başka şey yoktur. Cumhuriyetin ilk yıllarında Osmanlıdan kalan borçlar bile tarım ürünleri satılarak ödenmiş, yatırımlar yine aynı şekilde yapılmış. Bu ülkenin çıkış yolu tarımda. Tarım bugün de yarın da yarından sonra da lazım. Biz yoksak 100 milyon insan aç kalır. Çiftçi yoksa ekmek de yok" diye konuştu.

ÇİFTÇİ SİGORTA PRİMİNİ ÖDEYEMİYOR

Çiftçinin sigorta primini öderken zorlandığını, 5-6 kişilik ailede sadece bir kişinin sigortasının yatırılabilmediğini kaydeden Nazif Alp, "En çok yıpranan meslek grubunda olmamıza karşın tarımda çalışanların çoğu sosyal güvencesiz. Bizler emekli olamayacak, sağlık hizmetlerinden yararlanamayacak çalışmamızın ne anlamı kalıyor. Devlet sigorta primimizin yüzde 50'sini sübvansede etmeli" dedi.

ÇİFTÇİ AFETLERE KARŞI KORUMASIZ

İklim değişikliğinin en çok tarım sektörünü etkilediğini, ani yağmur, sel, fırtına, hortumlarla karşı karşıya kaldıklarını, ürünlerinin telef olduğunu söyleyen Nazif Alp, "Bunlarla yaşamaya alışmalıyız ama telafisi için sigorta sistemi gerekiyor. TARSİM sigortası yapmalıyız ama sigortanın da yeniden dizayn edilmesi lazım. Ödeme şartları, zararın karşılanmasında sigorta sisteme daha kullanılabilir olmalı" dedi.

Nazif ALP

"BİR DAHA DOĞSAM YİNE ÇİFTÇİ OLURDUM"

Aksu İlçesi'nde ailesiyle birlikte çiftçilik yapan Hacer Dönmez, doğduğundan beri tarlanın içinde olduğunu söylerken, "Annemden doğduğumdan beri tarlanın içindeyim, başka bir meslek bilmiyorum. Gidecek yerim yok, okumuş bir insan değilim, ev mi temizleyim. Ben çiftçilikle gözümü açtım, zor ama güzel bir meslek. Bir daha doğsam yine çiftçi olurum" diye konuştu. Çiftçi ailenin, 12-13 saat tarlada çalıştığını, ailesine zaman ayıramadığını söyleyen Dönmez, "Bizler, çocuklarımıza, eşlerimize zaman ayıramayız, tatil yapamayız" dedi.

"ÇOCUKLARIM TARIMDA KALKMAK İSTEMİYOR"

3 oğlu olduğunu belirten Dönmez, oğullarının okuduğunu ve tarımda kalmak istemediklerini kaydetti. Dönmez, "Büyük oğlum başka bir işte çalışıyor, en azından düzenli geliri var, sigortasını yatırıyorlar. Diğerleri de tarımda kalmak istemiyor. Maalesef benden sonra seracılığı yapacak kimse yok. Gençler sigortalı iş arıyor. Tarımda üretim maliyeti çok yüksek ve ürettiğimizi maliyetinin altında satmak zorunda kalıyoruz. Para kazanamayınca gençler tarımı yapmak istemiyor, şehir hayatına kaçıyor. Bizler de işçi bulmak zorundayız ama işçi bulmakta da zorlanıyoruz" dedi. O kadar çalışmalarına rağmen sigorta primi ödemekte bile zorlandıklarını kaydeden Hacer Dönmez, "Benim sigorta masrafım aylık 10 bin TL'yi buluyor. Bu parayı bile öderken zorlanıyorum, devlet sigorta primlerimize destek vermeli" dedi. Dönmez, maliyetler altında ezilen çiftçinin iklim değişikliğine bağlı afetlere karşı da mücadele verdiğini belirterek, susuzlukla karşı karşı olduklarını söyledi.

Hacer DÖNMEZ

ANTALYA'DA ÜRETİLEN KARANFİLİN YÜZDE 85'İ İHRAÇ EDİLİYOR

Batı Akdeniz Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü'nün (BATEM) Antalya'da kesme çiçek üretimi ve ihracatçısı 2 firma ile 2012 yılında ortak başlattığı yerli karanfil ıslah çalışmaları olumlu sonuçlandı. 5 çeşit üretimi yapılan yerli karanfillerin yüzde 85'i ihraç ediliyor.

Başkan Ali Çandır, BATEM'in geliştirdiği karanfil, kalanşo ve sardunya çeşitlerinin tanıtım toplantısına katıldı.

Türkiye'de kesme çiçek üreticilerinin her yıl anaç ve fideleri İsrail, Hollanda, İtalya ve İspanya'dan ithal edilen karanfile yönelik yerli ıslah çalışmaları, BATEM ve kesme çiçek üretici firmalarının iş birliğinde 2012 yılında başladı. Ana vatanı Türkiye olan, 1800'lü yıllardan itibaren Anadolu dağlarındaki kültürleri yabancı bilim adamları tarafından toplanarak Avrupa ve İsrail'e götürülen, yıllardır anaç, çelik ve fideleri ithal edilen karanfilin ilk yerli ıslah çalışmasının başarıyla sonuçlanmasının ardından, üretimi yaygınlaşan yerli karanfillerin ihracatına başlandı.

İLK YERLİ KARANFİL LİKYA KAYA

Türkiye'de kesme çiçek üretimi ve ihracatının merkezi konumundaki Antalya'da BATEM'den Ziraat Mühendisi Ayşe Kaya'nın proje liderliğinde Türkiye'nin ilk yerli karanfillerinin ıslahı gerçekleştirildi. Yerli karanfil ıslah çalışmalarında Türkiye'nin ilk yerli karanfiline ise 'Likya Kaya' ismi verildi. Likya Kaya'nın satışını Turkish Flower Group'a yaptıklarını anlatan Ayşe Kaya, "Yine ıslah çalışmalarımızın sonucu olarak geliştirdiğimiz 4 çeşidin, iki firmaya satışını gerçekleştirdik. Halen bu çeşitlerin yurt dışına ihracatı yapılmakta" dedi.

4 MİLYON YERLİ KARANFİL ÜRETİMİ

BATEM'in yerli karanfil çeşitleri ıslahında başarılı sonuçlar elde ettiğini belirten Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, "Bir tanesi ticarileştirilerek tescillenmişti, Likya Kaya diye. Daha sonra BATEM'in ürettiği dört çeşidin de tescillerini alarak üretimine başladık. Üç yıldır üretiyoruz. Bu karanfillerimizin yapısı diğerlerinden daha farklı, daha olumlu. Bu doğrultuda yaklaşık son 3 yılda 4 milyonun üzerinde bu çiçeklerden ürettik. Bunların da yaklaşık yüzde 85'ini ihracat, yüzde 15'ini iç piyasada değerlendirdik" dedi.

SÜS BİTKİLERİ YÜKSELEN TREND

Bu çalışmaların önemli olduğunu dile getiren Çandır, "Çünkü bizler ürettiğimiz ürünlerin çoğunluğu için yurt dışında 'royalty: telif' bedelleri ödüyoruz. Bu ürünlerin yerli ve milli olması, bu katma değerün ülkemizde kalmasını sağlayacaktır. Özellikle bu ıslah, çeşit geliştirme çalışmaları uzun soluklu işler. Bunları da BATEM'in özel sektörle iş birliği halinde yapıyor olması önemli. Kentleşmenin yoğunlaştığı bu dönemlerde özellikle süs bitkileri yükselen bir trend. Dünyada hem peyzaj olarak hem iç mekanda hem vazolarda çiçeklerle insanların natürelliği yakalanmaya çalışılıyor. Önü açık bir sektör. Türkiye de potansiyeli yüksek bir ülke. Bu çeşitler ne kadar artarsa biz de ülkemize daha çok katma değer yaratarak ihracata yöneliriz" diye konuştu.

40 MİLYON DOLARLIK İHRACAT

Türkiye'de kesme çiçek üretimi ve ihracatının merkezinin Antalya olduğunu ifade eden Çandır, "Antalya olarak yaklaşık 40 milyon dolarlık ihracatımız söz konusu. 10 bin dekar alanda da süs bitkisi karanfil yetiştiriciliği yapıldığını görüyoruz. Sprey karanfil üretimi olarak da dünyada söz sahibiyiz. Ama son yıllarda özellikle kamu kurumlarımızın ve şirketlerimizin, üreticilerimizin çabalarıyla biraz daha karanfil dışındaki çeşitlerle üretime başladık. Böylelikle pazar payımızı da artırıyoruz. Daha yeni çeşitlerle hem iç piyasaya hem yurt dışına farklı çiçekler üretmenin peşindeyiz" dedi.

SAKSIDA YERLİ KARANFİLLER DE ÜRETİLDİ

Diğer yandan, BATEM'in yerli karanfil ıslah çalışmalarında, kesme çiçek türü dışında, peyzaj çalışmalarında kullanılan saksıda karanfil olarak da iki yerli tür üretimi tamamlandı. Aura ve Nezahat ismi verilen iki tür hakkında bilgi veren Ayşe Kaya, "Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi ile ortaklaşa yürütüğümüz her iki kurumun alanlarında ortaklaşa yürüttüğümüz TAGEM-ARGE destekli bir projeye başladı ve günümüze kadar kesintisiz çalışmalarımız devam etti. Karanfilin saksılı kullanımı da var. Park bahçelerde, açık alanlarda, balkonlarda, peyzaj tasarımlarında geniş kullanımı olan bir tür. Çalışmalarımızda saksılı karanfil çeşit geliştirme kısmına da girdik. 2017 yılından itibaren 18 adaydan ikisinin, Aura ve Nezahat isimleriyle 2024 aralık ayında tescil işlemini gerçekleştirdik. Şu anda özel sektöre sunumu hazır bir şekilde, nihai müşterilerini bekliyor çeşitlerimiz" dedi.

KAYNAK: DHA

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ TÜRKİYE EKONOMİ ŞURASI 23 MAYIS 2025 - ANKARA

İŞ DÜNYASI EKONOMİ ŞURASINDA BULUŞTU

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'de kamu ile özel sektör arasında istişare kültürünün güçlenmesine katkı verdiklerini vurgularken, "Ekonomide zor bir süreçten geçiyoruz. Dünyada ticaret savaşları ve korumacılık yayılıyor, küresel büyüme ve ticaret yavaşlıyor. Ülkemiz ekonomisi de tüm bunlardan olumsuz etkileniyor ama enseyi karartmıyor, mücadeleden kesinlikle vazgeçmiyoruz. Bugünkü gibi, devletimizi hep yanımızda görmeyi arzu ediyoruz" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) organize ettiği TOBB Türkiye Ekonomi Şurası, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, ilgili Bakanlar ve Oda/Borsa Başkanlarının katılımıyla TOBB İkiz Kulelerde yapıldı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, toplantının açılışında yaptığı konuşmada dünyada ticaret savaşları ve korumacılığın yayıldığını, küresel büyüme ve ticaretin yavaşladığını belirterek, "Ülkemiz ekonomisi de tüm bunlardan olumsuz etkileniyor ama enseyi karartmıyor, mücadeleden kesinlikle vazgeçmiyoruz." dedi. Hisarcıkloğlu, iş dünyası ile kamu idaresini bir araya getiren en büyük platform niteliğindeki "TOBB Türkiye Ekonomi Şuraları"nı, 2003'te hükümetle birlikte başlattıklarını söyledi.

Rifat Hisarcıkloğlu

Türkiye'de kamu ile özel sektör arasında işişare kültürünün güçlenmesine katkı verdiklerini vurgulayan Hisarcıkloğlu, "Ekonomide zor bir süreçten geçiyoruz. Dünya ticaret savaşları ve korumacılık yayılıyor, küresel büyüme ve ticaret yavaşlıyor. Ülkemiz ekonomisi de tüm bunlardan olumsuz etkileniyor ama enseyi karartmıyor, mücadeleden kesinlikle vazgeçmiyoruz. Bugünkü gibi, devletimizi hep yanımızda görmeyi arzu ediyoruz." diye konuştu.

"EKONOMİYİ İSTIKRARLA BÜYÜTMEME DEVAM EDECEĞİZ"

Hisarcıkloğlu, hep birlikte ekonomiyi daha sağlam temel üzerinde, istikrarla büyütme devam edeceklerini dile getirerek, oda-borsa ve sektör temsilcileri başkanlarının bu vizyonla hareket ettiklerini anlattı. Başkanların 81 ilde reel sektörde ve piyasada yaşanan başlıca sorunları topladıklarını ve çözüm önerilerini hazırladıklarını söyleyen Hisarcıkloğlu, şöyle devam etti:

"Anadolu'yu sürekli dolaşıyorum. Firma ve sektörleri devamlı dinliyorum. Gördüğüm en büyük sıkıntı krediye erişim. Hem kredi büyümesine getirilen kısıtlamalar hem de yüksek faiz oranları, özellikle KOBİ'lerimizin ayağına pranga oluyor. Piyasada ödemeler aksıyor, alışveriş azalıyor, neticede ekonominin büyümesi yavaşlıyor. Bu sıkıntıları aşmak üzere, KOBİ'lere pozitif ayrımcılık yapmalıyız. Onları, aylık kredi büyüme sınırı dışına almıyoruz. Ticari kredi kartlarını da bu sınırlama hariç tutmalıyız. Mevcut kredi limitlerinin reel olarak daralmasının önüne geçmeliyiz. Böylelikle piyasaya bir rahatlama getirebiliriz."

Bu işletmelerin sayısı olarak çok olsa da toplam kredi hacmindeki paylarının küçük olduğuna dikkati çeken Hisarcıkloğlu, uygulanacak pozitif yaklaşımın makro dengeleri de bozmayacağını ifade etti.

KGF'NİN KULLANIMI

Hisarcıkloğlu, dün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın krediye erişime yönelik önemli açıklama yaptığını, Kredi Garanti Fonunun kullanımıyla ilgili yeni hazırlık yapılması talimatını verdiğini anımsatarak, "Bugün sabah da Hazine ve Maliye Bakanı'mız, imalatçı KOBİ'lere yönelik 30 milyar liralık kredi paketinin devreye alınacağını açıkladı. İhracat için de destekleri artırmak zorundayız. Zira daha önce yaşamadığımız yeni bir küresel ortamla karşı karşıyayız. ABD gümrük tarifelerini artırdı. En yüksek artışları da başta Çin olmak üzere pek çok Uzak Doğu ülkesine uyguladı. Peki Çin, ABD'ye eskisi kadar satamayacağı için elinde kalan stokları, malları başka pazarlara gönderirse ne olur? ABD dışı pazarlarda, Çin rekabeti eskisinden daha da şiddetli hale gelir." değerlendirmesinde bulundu.

"KENDİMİZİ KISITLAMAYALIM"

Bunun küçük bir örneğinin geçmişte yaşandığını, 2020 başlarında Çin'de emlak balonunun patlayıp, inşaat furcasının birden bitince eldeki inşaat makinelerinin başka ülkelere satılmaya başlandığını, Çin'in 2005'te yüzde 3'lerde olan küresel makine ihracatından aldığı payın 2023'te yüzde 21'e yükseldiğini anımsatan Hisarcıkloğlu, şunları kaydetti:

"Dünya kalan bazı küresel düzenlemelerle kendimizi kısıtlamayalım. İhracata muhakkak yeni ve proaktif destekler getirelim. İhracat re-eskont kredilerinde çok ciddi artışlar sağladınız. Türk lirasındaki reel değer artışını telafi için buna devam etmemiz lazım. Re-eskont kredi hacmini 3 aylık ihracat düzeyine yani 65 milyar dolar seviyesine çıkarmamız lazım. Emek yoğun sektörlerle öncelik verelim. Zira, artan girdi maliyetlerinden dolayı, rekabet gücünü ve ihracat pazarlarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalıyorlar. Başta tekstil ve hazır giyim olmak üzere, emek yoğun sektörlerle ek destekler verilmeli. Pandemi döneminde olduğu gibi, kısa kısıtlama ödeneği devreye alınıp, aktif şekilde kullanılmalı."

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI YILMAZ

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz da Orta Vadeli Program'ın (OVP) mutakat olduğu üzere eylül ayında güncelleneceğini söyledi. Uyguladıkları programın dört temel amacı olduğunu dile getiren Yılmaz, ilk ve en temel amacın enflasyonu düşürmek, fiyat istikrarını tesis etmek, hem kamu hem özel sektör için öngörülebilir bir ortamı sağlamak olduğunu belirtti. Yılmaz, programın ikinci temel amacının dengeli büyüme olduğunu, sadece tüketimle değil, üretim, yatırım, ihracatla daha nitelikli şekilde büyümeyi hedeflediklerini söyledi. Yılmaz, programın dördüncü hedefinin ise 6 Şubat depremleri sonrası yeniden imar süreci olduğunu vurgulayarak, bunun için her yıl ortalama 35 milyar dolar harcama yapıldığını, yıl sonunda toplam harcamanın 100 milyar doları aşacağını bildirdi.

"ENFLASYONDAKİ GERİLEME DEVAM EDECEK"

Enflasyonun 2024 mayıs ayında yüzde 75,5'e kadar çıktığını, haziran ayı itibarıyla dezenflasyon sürecinin başladığını, bu sürecin üçüncü aşamasının ise kalıcı fiyat istikrarı olduğunu dile getiren Yılmaz, şunları söyledi:

"Dezenflasyon süreci geçen yılın haziran ayında başladı ve 11 aydır kesintisiz bir şekilde enflasyonun yıllık oranı düşüş trendine girmiş durumda. En son 37,9'a kadar geriledi nisan ayı itibarıyla. Mayıs ayında da öncü göstergelere baktığımızda, dün Merkez Bankamızın da değerlendirmesi bu yöndeydi, beklentilerin altında bir enflasyon oranı olduğunu görüyoruz. Yani bu ayda da enflasyondaki gerileme trendinin devam edeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz."

Yılmaz, reel sektörün krediler ve kredi maliyetleri konusunu gündeme getirdiğini ve yaşadığı sorunları ortaya koyduğunu belirterek şunları kaydetti: "Bu konudaki temel yaklaşımımız şu; programımızın ana çerçevesini bozmadan, ana istikametimizi hiçbir şekilde zaafa uğratmadan reel sektörümüzün taleplerine her zaman duyarlı hareket edeceğimizi bilmenizi istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızdan da perspektifi her zaman böyle olmuştur. Yatırımdan, üretimden, ihracattan, istihdamdan yana olmuştur. Reel sektörden yana bir perspektifi olmuştur. Biz de aynı politikayı elbette hayata geçiriyoruz. Dolayısıyla şunu yapıyoruz; genel hacmi kontrol ederken, selektif, seçici bir şekilde reel sektörün taleplerine cevap vermeye çalışıyoruz. Aynı şeyi vergi politikalarımızda da yapıyoruz. Başka alanlarda da yapıyoruz."

Cevdet Yılmaz

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz, konuşmasının sonunda, "Son dönemlerde yaşanan geçici sıkıntıları abartmamak gerekir. Bunlar geçici. Önümüzdeki birkaç aylık süreçte ben çok farklı bir finansal ortamın oluşacağına inanıyorum. Birtakım göstergelerden, gidişattan bunu görüyoruz. Şu anda biraz daha fazla hissediliyor belki finansal piyasalardaki sıkışıklık ama önümüzdeki aylarda daha olumlu bir perspektif, makro anlamda da daha olumlu bir perspektif olacağını ifade edebilirim" dedi. Açılış konuşmalarının ardından toplantı basına kapalı devam etti. Bu bölümde söz alan oda ve borsa başkanları, kürsüye çıkarak reel sektörden gelen konu ve çözüm önerilerini dile getirdi.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz'ın yanı sıra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı İbrahim Şenel ve bazı bakan yardımcısı da toplantıda yer aldı.

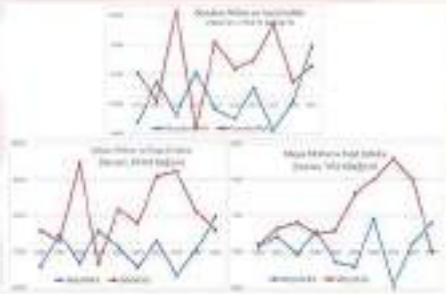
	MİKTAR			FİYAT		
	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM
DOMATES	73	▼ % -20.73	▲ % 86.89	1479	▼ % -21.77	▲ % 53.44
SEBZE	65	▼ % -31.19	▲ % 37.23	1256	▼ % -9.61	▲ % 20.42
MEYVE	92	▲ % 59.88	▲ % 29.14	1663	▼ % -45.91	▼ % -9.54

ANTALYA TİCARET BORSASI

HAZİRAN AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

Antalya hallerinde işlem gören domates, yıllık miktarda yüzde 86,89, fiyat endeksi yüzde 53,44 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 37,23, fiyat endeksi yüzde 20,42 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 29,14, fiyat endeksi yüzde 9,54 azaldı.

Antalya Ticaret Borsası, Haziran Ayı Hal Endeksi'ni açıkladı. Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerleri, 2025 Haziran ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

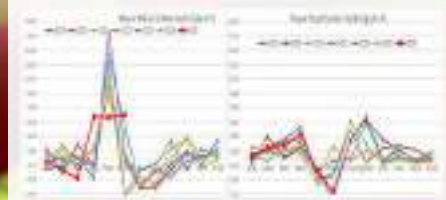

Haziran ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domatesteste yüzde 20,73, sebzede yüzde 31,19 azalırken, meyvede yüzde 59,88 arttı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domatesteste yüzde 86,89, sebzede yüzde 37,23 ve meyvede ise yüzde 29,14 artış kaydetti.

Haziran ayında endekslerdeki yıllık değişimler, miktarda domates ve sebze için rekor artış, meyve için ise 10 yıllık ortalama üstünde artış olarak gerçekleşti. Yıllık fiyat endekslerindeki değişimler, domates ve sebze için ortalama ci-varında, meyve için ise rekor azalış olarak tabloya yansdı.

MİKTAR DA FİYAT DA ARTTI

Haziran ayında domates fiyat endeksi yıllık yüzde 53,44 artarken, fiyattaki bu yükseliş miktardaki yüzde 86,89'luk artışa rağmen gerçekleşti. Sebze fiyat endeksi yıllık yüzde 20,42 artarken, fiyattaki bu yükseliş sebzelerin yıllık miktar endeksinin yüzde 37,23'lük artışına rağmen gerçekleşti. Meyve fiyat endeksi yıllık yüzde 9,54 azaldı. Meyvenin yıllık işlem miktarındaki yüzde 29,14'lük artış, fiyat endeksi düşüşünde etkili oldu. Haziran ayında domatesin miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, son 7 yıl ortalamasına yakın bir azalış olarak gerçekleşti.

Domates işlem miktar endeksi, Haziran ayında bir önceki aya göre (aylık) yüzde 20,73, işlem fiyat endeksi ise aylık yüzde 21,77 azaldı. Sebze işlem miktar endeksi Haziran'da bir önceki aya göre (aylık) yüzde 31,19, işlem fiyat endeksi ise aylık yüzde 9,61'lik azaldı. Son 7 yılın Haziran ayları dikkate alındığında, sebze miktar ve fiyat endekslerinde ortalamaya yakın bir azalış gerçekleşti. Meyve işlem miktar endeksi Haziran ayında bir önceki aya göre (aylık) yüzde 59,88 artarken, işlem fiyat endeksi yüzde 45,91 azaldı. Son 7 yılın Haziran ayları dikkate alındığında aylık değişimler, meyve miktar endeksinde rekor artış ve fiyat endeksinde ise rekor düşüş olarak tabloya yansdı.

BAŞKAN ÇANDIR'DAN MEB MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜR YARDIMCISI KAYGUSUZ'A ZİYARET

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır ile TOBB Başkan Danışmanı Hasan Çağlayan Dünder, Milli Eğitim Bakanlığı'na ziyaret gerçekleştirdi.

Heyet, kısa süre önce Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü görevinden, Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanan Salih Kaygusuz'u makamında ziyaret ederek yeni görevini tebrik etti. Ziyarette, hayırlı olsun dileklerinin yanı sıra tarım meslek liseleri başta olmak üzere mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi konularında görüş alışverişinde bulunuldu. TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ATB Başkanı Ali Çandır, tarım sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün yetiştirilmesinde mesleki eğitimin kritik rolüne dikkat çekerek, sektör-odaklı eğitim modelleri ve kamu-özel iş birliğinin artırılması yönündeki önerilerini paylaştı. Eğitim-üretim entegrasyonunun güçlendirilmesi, yerel ihtiyaçlara göre yapılandırılmış programlar ve tarım liselerinin daha işlevsel hale getirilmesi konuları da gündeme geldi.

Ali Çandır

Salih Saygusuz

TARIMA ÖZEL SOSYAL GÜVENLİK İÇİN YOL HARİTASI

Tarıma yönelik sosyal güvenlik sistemi oluşturulması için çalışma yürüten Antalya Ticaret Borsası ile Antalya Tarım Konseyi, çeşitli sektörlerin katılımıyla tarım sigortası odak grup toplantıları gerçekleştirdi.

Antalya Ticaret Borsası ile Antalya Tarım Konseyi, tarımda işçi sıkıntısını da beraberinde getiren sosyal güvenlik sisteminin tarıma özel planlanması için çalışmalarını sürdürüyor. Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü, Antalya Tarım Konseyi, İş Kur ve Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü iş birliğinde sektör temsilcileri, akademisyenler ve uzmanların katılımıyla odak grup toplantıları düzenlenmeye başlayan ATB ve ATA, toplantıların ilkinin örtülü tarımın paydaşlarıyla Borsa'da gerçekleştirdi. Tarımda sosyal güvenliğin sektörün önde gelen sorunlarından biri olduğu belirtilen toplantıda, tarımdaki işçi sıkıntısının çözümünün tarım özel sosyal güvenlik modeliyle çözülebileceği kaydedildi.

Tarımda Sosyal Güvenlik Odak Grup Toplantısının ikincisi Borsa'da gerçekleştirildi. Tarla bitkileri sektörünün katılımıyla yapılan toplantıya, ATB Meclis Başkanı Vekili Abdullah İnan, ATB Meclis Üyeleri Yusuf Sarıcalar, Murat Köseoğlu, Ahmet Yılmaz, Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Ali Top, Türkiye Ziraatçılar Derneği Antalya Şube Başkanı Abdullah Özcan çok sayıda sektör paydaşı katıldı. Toplantıda, tarla bitkileri alanında çalışanların sosyal güvenlik kapsamına alınmasına yönelik mevcut durum, işverenlerin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri konuşuldu.

Tarımda Sosyal Güvenlik Odak Grup Toplantısının üçüncüsü hayvancılık alanında, ATB Meclis Üyesi Ata Sönmez, ATB 4. Meslek Komitesi Başkanı Yaşar Kocaoğlu, ATB üyeleri, sektör temsilcileri, akademisyen, SGK ve İŞKUR uzmanlarının katılımıyla Borsa'da gerçekleştirildi. Toplantıda, hayvancılık alanında çalışanların sosyal güvenlik durumu, çalışma koşulları ve saatleri, işverenlerin sigorta sistemi ve sahada karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri gündeme geldi.

Tarımda Sosyal Güvenlik Odak Grup Toplantısının dördüncüsü, meyvecilik alanında gerçekleştirildi. Ziraat Odası Başkanı Nazif Alp, ATB 4. Meslek Komitesi Başkanı Yaşar Kocaoğlu, ATB üyeleri, ATA üyeleri, ilçe ziraat odaları başkanları, sektör temsilcileri, akademisyen, SGK ve İŞKUR uzmanlarının katılımıyla yapılan toplantıda, meyvecilik alanında çalışanların sosyal güvenlik durumu, çalışma koşulları ve saatleri, işverenlerin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri konuşuldu.

Tarımda Sosyal Güvenlik Odak Grup Toplantısının beşincisi, ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, ATB 3. Meslek Komitesi Başkanı Fevzi Atışan, ANTKOMDER Başkanı Nevzat Akcan, ATB ve ATA üyeleri, sektör temsilcileri, akademisyen, SGK ve İŞKUR uzmanlarının katılımıyla ANTKOMDER ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Katılımcılar, tarıma özel sosyal güvenlik sistemi modelinin geliştirilmesi gerektiğini vurgularken, sosyal yardımların tarımda işçi sıkıntısını nedenlerinden biri olduğunu kaydetti. Sosyal yardımlarla entegre edilmiş ve prim maliyeti düşürülmüş bir sosyal güvenlik sisteminin, tarımda işçi sıkıntısını gidereceğini, sektörü kayıt altına almaya yardımcı olacağını belirten katılımcılar, bunun kırdan kente göçü de önleyeceğini söyledi. Katılımcılar, "Sosyal yardımlar nedeniyle sigortalı işçi çalıştırmakta zorlanıyoruz. Sosyal yardımlar nedeniyle çalışan sigortalı olmak istemiyor. Verimli olan insanları kayıt dışına itiyoruz. Kırsalda yaşam kolaylaştırılmalı, şehirde yaşam zorlaştırılmalı" değerlendirmesinde bulundu. Toplantıların ardından çıkarılacak rapor ilgili kurum, kuruluş ve bakanlıklarla paylaşılacak.

Antalya

Ticaret
Borsası
1920

105

YAŞINDA

Türkiye'nin en eski üçüncü borsası olan Antalya Ticaret Borsası, 105. yaşını kutluyor. Antalya Ticaret Borsası, 105 yıllık tarihi geçmişi, tecrübesi ve hafızasıyla tarımın ve ticaretin geleceğine ışık tutuyor.

MECLİS BAŞKANLARIMIZ

YÖNETİM KURULU BAŞKANLARIMIZ

Türkiye'nin en köklü kurumları arasında yer alan Antalya Ticaret Borsası (ATB), 105. Yaşını kutluyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışından iki ay sonra, 23 Haziran 1920 tarihinde kurulan Antalya Ticaret Borsası, Türkiye'nin en eski üçüncü borsası olma özelliği taşıyor. 105 yıllık geçmişiyle Antalya'nın ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine yön veren Antalya Ticaret Borsası, tarım, ticaret, sanayi, eğitim, sağlık gibi pek çok alanda önemli sorumluluklar üstleniyor.

ANTALYA'YA YÖN VEREN TARİHİ YOLCULUK

Kuruluşundan bu yana yaklaşık 20 farklı yapının oluşumunda görev alan ATB, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Antalya Elektrik Türk A.Ş.'nin ve 1956 yılında Kepez Elektrik A.Ş.'nin kurulmasında rol oynadı. Cumhuriyet Meydanı'ndaki Ulusal Yükseleş Anıtı'nın yapımından kente meslek lisesi kazandırılmasına, sağlık tesislerinden hastanelere kadar pek çok projede yer aldı.

TARIMIN VE TİCARETİN GÜÇLÜ TEMSİLCİSİ

Türkiye'nin yöresel ürünlerini ticarileştirmeyi ve markalaştırmayı hedefleyen YÖREX – Yöresel Ürünler Fuarı ile Anadolu'yu Antalya'da buluşturan Antalya Ticaret Borsası, YÖREX'i 2025 yılında Almanya'da düzenlemek için çalışmalarını sürdürüyor. Antalya'ya özgü Tavşan Yüreği Zeytini ve Korkuteli Karyağdı Armudu'na coğrafi işaret kazandıran Borsa, bu ürünlerin ticarileştirilmesi için çalışıyor.

TARIMA DEĞER KATAN PROJELER

2015 yılında kurulan Antalya Tarım Konseyi'nin başkanlığını yürüten, tarım sektörünün sorun, beklenti ve önerilerini ilgili kurumlara aktaran ATB, kent merkezinin en büyük yeşil alanı olan Vakıf Zeytinliği'ni korumak amacıyla Zeytinpark'ı kurarak kente kazandırıyor. Antalya Canlı Hayvan Borsası'na öncülük eden Borsa, Tarım Organize Sanayi Bölgeleri'nin kurulması için çalışıyor. Antalya Ticaret Borsası, Antalya ve çevresindeki illerin hububat ürünlerinin depolanması ve ticarete kazandırılması için lisanslı depoculuk sistemini hayata geçiriyor. Hububat Lisanslı Deposu kurulması için çalışma başlatan Antalya Ticaret Borsası, sektör paydaşlarının da görüş ve önerileri doğrultusunda bölgeye lisanslı depo kazandırmak için harekete geçti.

İşçilik sorununun çözümünde tarıma özel sosyal güvenlik sisteminin geliştirilmesi için SGK ve sektör paydaşlarıyla rapor hazırlayan ATB, yaş meyve ve sebze piyasasının daha sağlıklı işleyebilmesi için sektörle birlikte Hal Raporu'nu tamamladı. Kekik, defne, adaçayı gibi ihracat ürünleri üzerine yürüttüğü projelerle katma değer yaratan ATB, üyesi olduğu TÜRİB aracılığıyla da tarım piyasalarına katkı sunuyor. Borsa, hazırladığı ekonomik raporlar, ihracat analizleri ve tarım enflasyonu değerlendirmeleri ile sektörü bilgilendirmeye devam ediyor.

ULUSLARARASI AÇILIM

ATB, kırsalda üretilen ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlarda yerini alması için UR-GE projeleri yürütüyor, üyelerinin dış pazarlara açılmasına öncülük ediyor. Kolombiya'dan Japonya'ya, Kore'den İngiltere'ye uzanan yurtdışı inceleme ziyaretleriyle üyelerinin ihracat kapasitesini geliştiren ATB, ulusal ve uluslararası fuarlara katılarak Antalya'nın tanıtımına ve yeni iş birliklerine zemin hazırlıyor.

EĞİTİME VE SAĞLIĞA DESTEK

"Kampüsten İşe" projeleri ile genç ziraat mühendislerini sektöre buluşturan Antalya Ticaret Borsası, Antalya Gazeteciler Cemiyeti ile birlikte Tarım Muhabirliği Eğitimleri düzenleyerek, tarımın basında daha etkili ve daha fazla yer almasında etkili oldu. Antalya Ticaret Borsası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Semt Polikliniği'ne verdiği desteklerle sağlık ve eğitime de katkı sağlayan Antalya Ticaret Borsası, kentin her alanında söz sahibi olmayı sürdürüyor. Hizmet kalitesini TSE ISO 9001 ve ISO 10002 belgeleri ile tescilleyen ATB, üyelerine daha kaliteli hizmet sunma hedefiyle faaliyetlerini aralıksız sürdürüyor.

Ali Çandır

"ANTALYA'NIN GELECEĞİNE IŞIK TUTUYORUZ"

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Borsanın kuruluşunun 105. yılı dolayısıyla yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Borsamız 1 asrı aşkın tarihi, tecrübesi ve hafızasıyla tarımın ve ticaretin geleceğine ışık tutuyor. Komitelerimizle, meclisimizle, çalışanlarımızla büyük bir aileyiz. Bu uzun geçmişin yüklediği sorumluluğun farkındayız. Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün işaret ettiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşma yolunda canla başla çalışıyoruz. Borsamız yüzyıllık birikimiyle, heyecanı ve ruhuyla Antalya'ya ve ülkemize hizmet etmeye devam edecektir. 1920'den günümüze borsamızda görev almış başkanlarımıza, yönetim ve meclis üyelerimize, TOBB başta olmak üzere tüm kurumlara teşekkür ediyorum. Ebediyete uğurladığımız üyelerimizi rahmetle anıyorum."

"EKONOMİNİN HER ALANINDA SÖZ SAHİBİ BİR KURUMUZ"

ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, Antalya Ticaret Borsası'nın sadece ekonomik değil, toplumsal anlamda da önemli bir rol üstlendiğini vurgulayarak şunları kaydetti:

"105 yıllık geçmişi ile ülkemizin en önemli kurumlarından biri olan Antalya Ticaret Borsası, tarım, ticaret ve ekonomimize geçmişten aldığı güçle daha fazla katkı sağlayacaktır. Bu günlere gelmesinde emeği geçen herkesi saygı ve minnetle anıyor, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum."

Erdoğan Ekinci

YERELDEN ÜRETİM KÜRESELDEN TEDARİK

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, "Anadolu'dan: Yerel Üretim ve Küresel Tedarik Zinciri" panelinde, Türkiye'nin genel ekonomik performansının üzerinde bir oranla, dünya tarımsal gıda üretim ve ticaretinde önemli bir paya sahip olduğunu belirtirken, yerel üretim ve sürdürülebilir tarımın önemini vurguladı.

Ali Çandır

Armando Guastella

Süheyl Aybar

Müslüm Doğru

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Ali Çandır, Bloomberg HT Sürdürülebilir Tarım ve Gıda Zirvesi kapsamında düzenlenen "Anadolu'dan: Yerel Üretim ve Küresel Tedarik Zinciri" panelinin moderatörlüğünü yaptı. Panel, Ülker Operasyonel Mükemmellik, Kalite, İSG ve Sürdürülebilirlik Başkan Yardımcısı Süheyl Aybar, TÜSEDAD Yönetim Kurulu Başkanı Müslüm Doğru ve Bain&Company Ortağı Armando Guastella'nın katılımıyla gerçekleşti. İklim değişikliğinin tarım üzerindeki olumsuzluklarına dikkat çekilen panelde, Türkiye için genç kuşağın tarıma teşvik edilmesinin önemi vurgulandı. Panelde, üretim ve tedarik zincirinin sürdürülebilirliğinin sağlanması gerektiği kaydedildi.

TÜRKİYE, TARIMSAL ÜRETİM VE TİCARETTE ÖNEMLİ

Ali Çandır, Türkiye'nin genel ekonomik performansının üzerinde bir oranla, dünya tarımsal gıda üretim ve ticaretinde önemli bir paya sahip olduğunu belirtirken, "Her ne kadar uzun süredir toplam tarım alanlarımızda ortalama yüzde 15'lik bir kayıp yaşanıyor olsa da verimlilikteki sıra dışı artışlar sayesinde üretim kapasitemizi ve ticaretimizi geliştirmeyi başardık." dedi.

Türkiye'nin dünya tarımsal büyüklüğü içindeki payının, genel ortalama içindeki payının yüzde 50 üzerinde olduğuna dikkat çeken Çandır, "2023 yılında, 2,1 trilyon dolarlık dünya tarımsal gıda ihracatının en az üçte biri küresel tedarik zincirleri kapsamında gerçekleşmiştir. Bu oranın 2030 yılında yüzde 50'ye ulaşması beklenmektedir. Anlaşılan o ki önümüzdeki dönem, küresel tarımsal tedarik zincirlerinin dönemi olacaktır" diye konuştu. Çandır, Türkiye'nin tarımsal gıda üretim yapısını ve kapasitesini katlayarak bugünkü seviyesinin çok daha üzerine çıkarabileceğini vurguladı.

TOBB LİSANSLI DEPOCULUĞA ÖNCÜLÜK EDİYOR

Başkan Çandır, yapılan çalışmalar sonucunda başta hububat olmak üzere küresel tedarik zincirine dayanak oluşturacak ciddi bir altyapıya, belirli bir kapasiteye ve deneyime sahip olduğunu kaydetti.

Çandır, "Tarım ve gıda ile ilgili dünya ticareti, özellikle salgın sonrası dönemde, asla salgın öncesi konumuna dönmemiştir. Bir yandan ülkeler, gıdaya erişim konusunda daha önce karşılaşmadığımız engellerle karşılaşırken; diğer yandan üretim ve tedarik kanallarında yeni zorluklar, kotalar ve kısıtlamalar gündeme gelmiştir. Aradan beş yıl geçmiş olmasına rağmen, o günlerde yaşananların etkisi, giderek kalıcı hale gelen politikalarla sürmektedir" diye konuştu.

TARIM TEŞVİK EDİLMELİ

Bain&Company Ortağı Armando Guastella, küreselleşme ile birlikte odak verimlilik ve üretim maliyetinin düşürülmesi olduğunu söyledi. "Ülkeler pandemiden sonra bireysel hareket etmeye başladılar" diyen Guastella, iklim değişikliğinin ciddi etkisi olduğunu ve bunun da önceliği değiştirdiğini söyledi. Guastella, Türkiye için yeni nesillerin tarıma teşvik edilmesinin önemine vurgu yaptı.

ÇİFTÇİ YAŞLANIYOR

Ülker Operasyonel Mükemmellik, Kalite, İSG ve Sürdürülebilirlik Başkan Yardımcısı Süheyl Aybar, Ülker olarak sürdürülebilirlik konusunu öncelik saydıklarını belirtirken, global ölçekte ciddi bir sorun olan çiftçi nüfusun yaşlanması konusuna dikkat çekti. Gıda güvenliğinin sağlanması ve ısrafın önlenmesinin şirketin önemli konularından biri olduğunu dile getiren Aybar, su tasarrufunun da bütün fabrikalarda öncelikli olduğunu ve onarıcı tarıma büyük önem verdiklerini de belirtti.

"FİYAT YÜKSELDİKÇE UCUZ ÜRÜNE YÖNELİM ARTTI"

TÜSEDAD Yönetim Kurulu Başkanı Müslüm Doğru, hanehalkının ekonomik durumunun kötü olmasından dolayı ucuz ürünlere yöneldiğini, bu ürünlerde de yüksek ihtimalle bir taşış olduğunu ifade etti. TÜSEDAD olarak üretilen ürünlerinin sürekli denetlendiğini ve hayvan refahının önemsendiğini belirten Doğru, "Tarım potansiyeli bu kadar yüksek bir ülkede, insan kaynaklı sorunlar başta olmak üzere, potansiyeli kesen birçok etken bulunuyor" dedi.

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halil Bülbül, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Süleyman Demirel Üniversitesi iş birliğinde düzenlenen 'Türkiye'de Uluslararası ve Geçici Koruma Altındaki Kişilerin İş ve İş Gücü Piyasasındaki Rolü ve Etkisi' çalıştayına katıldı.

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halil Bülbül, Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ile Hollanda Kraliyet Ankara Büyükelçiliği Tarım Müşavirliği tarafından düzenlenen "Antalya Bölgesi Sera Atıklarının Yönetimi ve Sürdürülebilir Tarım Raporu" değerlendirme toplantısına katıldı.

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Ragıp Gök, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi 2024-2025 akademik yılı mezuniyet törenine katıldı, plaket takdiminde bulundu.

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Ragıp Gök, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) işbirliğiyle düzenlenen Tarımsal Miras Sistemleri Çalıştayı'na katıldı.

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan, KanalV'de canlı yayınlanan Tüketici Gündemi'nin konuğu oldu. Yaş meyve sebze sektörüyle ilgili değerlendirmelerde bulunan Doğan, hal yasasının piyasayı düzenleyecek şekilde yeniden hazırlanması gerektiğini, bu konuda sektör paydaşlarının talep ve önerilerinin dikkate alınması gerektiğini kaydetti.

HAL İÇİN TOPLANDILAR

Antalya Ticaret Borsası, sektör paydaşlarını bir araya getirerek, hal yasasında yapılacak değişiklikleri gündeme aldı.

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır başkanlığında Borsa'da yapılan toplantıya, ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, Antalya Töptancı Hal Yaş Sebze ve Meyve Komisyoncuları Derneği Başkanı Nevzat Akcan, Ziraat Odası Başkanı Nazif Alp, ATB, ATSO üyeleri, ilçe hal başkanları, Kumluca, Finike, Demre'den yaş meyve sebze sektörü paydaşları katıldı.

ATB Başkanı Ali Çandır, Borsa olarak yaş sebze ve meyve piyasası, hal yasasındaki sorunlar ve çözüm önerilerinin yer aldığı bir rapor hazırladıklarını belirtirken, rapora son halini vermek üzere sektörün görüş ve önerilerini aldıklarını kaydetti.

Hal yasasının yeniden düzenlenmesi gerektiğini ve bu konuda geç kalınmaması gerektiğini vurgulayan Başkan Ali Çandır, "ANTKOMDER ile Borsamız hal yasasıyla ilgili birlikte çalışıyor. Hazırlayacağımız taslağı ilgili kurumlara sunacağız. Eğer sağlıklı bir yasa çıkarılırsa, ürün fiyatları dengesini bulur hem tüketici mağdur olmaz hem de üretici ve komisyoncu mağdur olmaz. Piyasanın sağlıklı oluşması için üretilen ürünün hallerden geçmesi lazım" diye konuştu. Toplantıda, sektör temsilcileri, hal düzenlemesinden beklenti ve önerilerini dile getirirken, yaş meyve sebze piyasasının daha sağlıklı işleyebilmesi için hazırlanan hal raporuna son hali verildi.

ANTALYA TİCARET BORSASI HAZİRAN MECLİSİ TOPLANDI

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, başta akaryakıt olmak üzere enerji, hammadde ve finansman maliyetlerindeki artışın, üretimden lojistiğe, ticaretten ihracata kadar tüm aşamaları olumsuz etkilediğini belirtirken, Antalya'nın elektrik tüketiminde ülke genelinde ilk 6 il içinde yer aldığını söyledi. Çandır, elektrik fiyatlarının Antalya'yı ülke ortalamasının çok üzerinde etkilediğini kaydederken, 'tarımsal sulama' abone grubunun kapsamı genişletilerek, 'tarım' abone grubu olarak düzenlenmesini istedi. Çandır, madenciliğin sürekli bir faaliyet olduğu, tarımın ise kuşaklar boyunca devam eden, sürekliliği olan bir üretim biçimi olduğunu vurgularken, zeytinlik alanların maden sahalarına dönüştürülmemesi gerektiğini kaydetti. Çandır, "Unutmayalım ki zeytin hem gelenek hem de gelecektir" dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Haziran Ayı Meclis Toplantısı, ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında ATB Toplantı Salonu'nda yapıldı. Yönetimin bir aylık çalışmasıyla ilgili üyelerin bilgilendirildiği Meclis'te konuşan ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci, Antalya Ticaret Borsası'nın 105'inci kuruluş yıldönümünü kutlarken, "Aramızdan ayrılan üyelere Allah'tan rahmet, hayatta olanlara sağlık ve huzur diliyorum. Borsamıza emeği geçen herkese gönülden teşekkür ediyor, hep birlikte daha nice başarılı yıllar yaşamamızı temenni ediyorum" dedi.

ANTALYA TİCARET BORSASI 105 YAŞINDA

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, 23 Haziran 1920'de Türkiye'nin üçüncü borsası olarak kurulan Antalya Ticaret Borsası'nın 105'inci yaşını kutlarken, "Kurulduğu günden bu yana kentimizin tarımına, ticaretine ve ekonomisine değer katan Borsamız, geçmişin mirasını geleceğe taşıma sorumluluğuyla çalışmalarını aralıksız sürdürmektedir. Başta tarım olmak üzere, üretimin ve ticaretin her alanında öncülük eden yapısıyla, üyelerimizin ve kentimizin kalkınmasında önemli bir rol üstlenmiştir. Bugün de aynı inançla, tarımın dönüşümüne, ticaretin gelişmesine ve kentimizin kalkınmasına katkı sağlamak için aynı kararlılıkla çalışıyoruz. Aramızdan ayrılanları rahmetle anıyor, tüm üyelerimizle, çalışma arkadaşlarımızla, kıymetli basın mensuplarıyla ve iş birliği içinde olduğumuz tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ediyorum. Borsamızın 105. yılı kutlu olsun" diye konuştu.

HAL YASASI RAPORU BAKANLIĞA SUNULACAK

Yaş meyve sebze sektörünün tüm paydaşlarıyla ortak çalışarak "Yaş Meyve Sebze Piyasası ve Hal Mevzuatı: Tespitler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı rapor hazırladıklarını bildiren Başkan Çandır, yaş meyve sebze piyasasının daha etkin, şeffaf ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşması gerektiğini söyledi. Raporu Ticaret Bakanlığı'na sunacaklarını belirten Çandır, "Mevzuatta yapılması planlanan değişiklikler sırasında bu önerilerin bütüncül bir yaklaşımla dikkate alınmasının sadece hal sistemini değil, tarladan sofraya uzanan tüm zinciri olumlu yönde etkileyeceğine inanıyoruz. Özellikle, ticarete konu malların dijital sistemlerle izlenmesi, hal yapılarının çağın gereklerine uygun şekilde dönüştürülmesi, yazılımların entegre çalışması ve kayıt dışı ticaretin önlenmesine yönelik güçlü denetim mekanizmalarının kurulması artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu önerilerin mevzuata entegre edilmesi hem üreticinin hem de tüketicinin kazanacağı bir sistemin önünü açacaktır" diye konuştu.

ENERJİ FİYATLARI ANTALYA'YI DAHA ÇOK ETKİLİYOR

Başta akaryakıt olmak üzere enerji, hammadde ve finansman maliyetlerindeki artışın, üretimden lojistiğe, ticaretten ihracata kadar tüm aşamaları olumsuz etkilediğini belirten Çandır, yüksek maliyetlerin, işletmelerin sürdürülebilirliğini zorlaştırırken, rekabet gücünü azalttığını söyledi. Son yıllarda hem tarım sektörü hem de üretim ve ticaret hayatının tüm kesimlerinde, elektrik başta olmak üzere enerji maliyetlerinin toplam girdi maliyetleri içindeki payının giderek arttığına dikkat çeken Başkan Çandır, bu maliyetlerin artık işçilik, kira ve finansman gibi sabit giderlere dönüştüğünü kaydetti. Ali Çandır, tarım kenti Antalya'nın aşırı enerji tüketen bir kent olduğunu söylerken, şu değerlendirmede bulundu:

"Antalya ve sektörümüz açısından 2015-2025 dönemi elektrik kullanım verileri dikkate alındığında bazı önemli tespitler ortaya çıkmaktadır. Öncelikle belirtmek isterim ki, Antalya'nın milli geliri ile elektrik tüketimi, ülkemiz sıralamasında birbiriyle uyumlu değildir. Kentimiz ekonomisi uzun yıllar boyunca milli gelir açısından Türkiye sıralamasında ilk 10'da yer alırken, elektrik tüketiminde ilk 6 içinde yer almaktadır. Yani aşırı enerji tüketerek büyüyebiliyoruz. Örneğin, 2023 yılında ülkemizin ekonomik büyüme oranı yüzde 5,1 iken, kentimiz yüzde 6,3 oranında büyümüştür. Elektrik tüketim artışı ise Türkiye genelinde binde 6 iken, kentimizde yüzde 6 olmuştur. Yani, kentimiz yüzde 24 daha fazla büyümek için ülkemiz genelinden 10 kat daha fazla elektrik tüketim artışı yapmıştır. 2025 yılı ilk çeyreğinde elektrik tüketim artışı kentimizde yüzde 15, ülkemizde yüzde 6 oranında olmuştur. Ancak bu fark, kentimizin ülke orta lamasının üzerinde büyümesi için yeterli gözükmemektedir. Bu veriler iki önemli konuyu gündeme getirmektedir. Birincisi, elektrik fiyatları bizleri, ülkemiz ortalamasının çok üzerinde etkilemektedir. İkincisi ise enerji verimliliği konusunda ülkemiz ortalamasının gerisindeyiz."

YAZ SICAKLI MALİYETLERİ KATLAYACAK

Elektrik fiyatlarının fahiş düzeyde artışından Antalya ekonomisinin daha fazla etkilendiğini ifade eden Başkan Ali Çandır, yaz aylarının gelmesiyle birlikte Antalya gibi iklimi sıcak bölgelerde iklimlendirme giderleri başta ticaret ve sanayi kesimi olmak üzere tüm sektörleri zorladığına dikkat çekti. Çandır, enerjideki yüksek maliyetlerin işin sürdürülebilirliği ve rekabet gücünü doğrudan tehdit ettiğini kaydeden Başkan Çandır, şu önerilerde bulundu:

"Kentimizin iklim özelliklerinden dolayı zorunlu olarak artan elektrik tüketimi, bir taraftan maliyet yapımızı bozarken diğer taraftan da elektrik akımı istikrarını sıklıkla bozmaktadır. Yaşanan bu güç aşımı nedeniyle meydana gelen voltaj değişimleri ve elektrik kesintileri, üyelerimizin omuzuna yüklenmemelidir. Gerekli trafo kapasiteleri, ilgili kurumlar tarafından artırılmalı ve standartları yükseltilmelidir. Kentimiz genelinde elektrik fiyatlandırma işlemi, mevsim endeksi dikkate alınarak düzenlenmelidir. Diğer taraftan özellikle sürekli dile getirdiğimiz bir konuyu da tekrar etmek isterim. Artan elektrik maliyetleri nedeniyle 'tarımsal sulama' abone grubunun kapsamı genişletilmeli ve tüm tarımsal işlemleri kapsayacak biçimde 'tarım' abone grubu olarak yeniden düzenlenmelidir."

REEL SEKTÖR BÜYÜME SÜRECİNE GİRMELİ

2025 yılının ilk çeyrek büyüme verilerinin ekonominin karşı karşıya olduğu zorlukları ortaya koyduğunu söyleyen Başkan Ali Çandır, "Milli gelir sadece yüzde 2 oranında büyürken, tarım sektörü yüzde 2, sanayi sektörü yüzde 1,8, imalat sanayi ise yüzde 2,4 oranında küçülmüştür. Buna karşılık, ürün üzerindeki vergiler yüzde 1,8 artmıştır. Bu tablo, özellikle reel sektörlerin bir an önce yeniden büyüme sürecine girmesinin ne kadar hayati olduğunu göstermektedir. Bu süreci istikrarlı ve sürdürülebilir bir şekilde yönetebilirsek, net ihracatın yeniden büyümeye olumlu katkı sağlayacağını göreceğiz" dedi.

ANTALYA BORCUNA SADIK

Antalya'da tablonun daha dikkat çekici olduğunu kaydeden Çandır, şu değerlendirmede bulundu:

"2025'in ilk beş ayında, kurulan şirket sayısı yüzde 21 azalırken, kapanan şirket sayısı yüzde 46 artmıştır. Aynı dönemde ülke genelinde bu oranlar sırasıyla yüzde 10 azalış ve yüzde 21 artış şeklindedir. Kentimizdeki girişimcilik ikliminin ülke ortalamasına göre daha fazla baskı altında olduğu anlaşılmaktadır. Finansal göstergeler de benzer bir tabloyu yansıtmaktadır: Yılın ilk 4 ayında, çekile işlem hacmi kentimizde yüzde 25, ülke genelinde yüzde 31 artmıştır. Protestolu senet tutarları kentimizde yüzde 46, Türkiye genelinde yüzde 165 artış göstermiştir. Karşılıksız çek tutarlarında ise kentimizde yüzde 21 azalış, ülke genelinde yüzde 51 artış yaşanmıştır. Bu veriler, tüm zorluklara rağmen kentimizde borçlara sadakat oranının ülke ortalamasından daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bankacılık kredileri cephesinde ise toplam krediler kentimizde yüzde 40, Türkiye genelinde yüzde 37 artmıştır. Ticari krediler kentimizde yüzde 52, ülkede yüzde 23 oranında artmıştır. Tarım kredileri kentimizde yüzde 48, ülkemizde yüzde 47 oranında büyümüştür. Ancak bu artışlar, enflasyon oranı dikkate alındığında reel anlamda bir büyüme ifade etmemektedir. Bu durum, ekonomideki büyüme eğilimini zayıflatmakta ve iş dünyasının öz sermaye eksikliğini ve krediye bağımlı yapısını bir kez daha gözler önüne sermektedir. Sonuç olarak hem ulusal düzeyde hem de kentimiz özelinde, üretimi ve istihdamı önceleyen, sermaye yapısını güçlendiren, borçluluğu azaltan politikaların hayata geçirilmesi artık bir zorunluluk haline gelmiştir."

**MADENCİLİK SÜRELİ BİR FAALİYET
TARIM KUŞAKLAR BOYU DEVAM EDER**

ATB Başkanı Ali Çandır, zeytinlik alanlar başta olmak üzere, tarım arazilerinin madencilik ve açık saha madencilğine ikame edecek düzenlemelerin bir süredir ülke gündeminde olduğunu belirtirken, zeytinlikler ve tarım arazilerinden vazgeçilemeyeceğini söyledi. Çandır, şunları kaydetti:

"Bu konuda görüşlerimizi ve önerilerimizi defalarca kamuoyuyla ve sizlerle paylaştık. Önümüzde iki seçenek bulunmaktadır: Birincisi, mevcut zeytin varlığımızdan ve tarımsal faaliyetlerimizden vazgeçip bu alanları madencilik faaliyetlerine açmaktır. İkinci ise zeytinliklerimizi ve tarım alanlarımızı koruyarak üretimi sürdürmek, maden ihtiyacımızı ise bu alanlar dışında, çevresel ve sosyal etkileri gözeterek karşılamaktır. Hepimizin bildiği gibi madencilik sürekli bir faaliyettir. Oysa tarım, kuşaklar boyunca devam eden, sürekliliği olan bir üretim biçimidir. Yalnızca ekonomik açıdan yapılacak bir fayda-maliyet analizinde dahi tarım, madencilğe kıyasla daha sürdürülebilir ve yüksek katma değerli bir alandır. Bunu her iki sektörün kilogram başına ihracat fiyatlarını karşılaştırarak da açıkça görebiliriz.

İklim değişikliği, kuraklık ve su kıtlığı gibi sorunlarla mücadele ettiğimiz bu dönemde, GES, HES ve maden ocağı projeleriyle verimli tarım arazilerimizin riske atılması kabul edilemez. Bu projeler hem yer altı hem de yer üstü su kaynaklarını kirlletmekte; tarımı, hayvancılığı ve kırsal yaşamı tehdit etmektedir. Bu tür yatırımlara toptan karşı değiliz. Ancak gerek mevzuat düzenlemelerinde gerekse yatırım aşamalarında; doğamızı, kültürel mirasımızı ve tarımsal varlığımızı tehdit eden uygulamalara asla izin verilmemelidir. Medeniyetimizi geleceğe taşıyacak olan, üretimden vazgeçmeyen ve doğayla uyum içinde gelişen bir anlayıştır. Unutmayalım ki zeytin hem gelecektir"

ÜLKEMİZ ÇATIŞMALARDAN DOĞRUDAN ETKİLENİYOR

Bölge ve dünyada yaşanan savaş ve çatışmaların özellikle insani ve çevresel facialara neden olduğunu, siyasi ve ekonomik dengeleri olumsuz etkilediğini belirten Ali Çandır, "Bu savaşlar ve çatışmalar ticaret yollarını kesintiye uğratmakta, ekonomik iş birliklerini zayıflatmakta ve ciddi ekonomik gerilemelere yol açmaktadır. Ülkemiz coğrafi konumu nedeniyle bu gelişmelerden doğrudan etkilenmektedir" dedi. Ekonomisi tarım ve turizme dayalı Antalya'nın çatışmaların etkileri doğrudan hissettiğini belirten Çandır, "Hatırlayacağınız gibi geçtiğimiz dönemlerde tarımsal ihracat ve turizmde ciddi kayıplar yaşamıştık. Özetle, bölgemizdeki istikrarsızlıklar ülkemizin sosyal ve ekonomik dengelerini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle ülkemizin, bölgesel barış ve istikrarın sağlanmasına yönelik diplomatik çabalarını denge politikası çerçevesinde yoğunlaştırması önemlidir" diye konuştu.

BAŞSAĞLIĞI

Başkan Çandır, annesini kaybeden ATB Meclis Başkan Yardımcısı Abdullah İnan ve 3. Meslek Komitesi Başkanı Fevzi Atşan'a başsağlığı ve sabır dilerken, "Merhumelere Allah'tan rahmet diliyorum. Mekanları cennet olsun" dedi. Ali Çandır, Antalya basın camiasındaki kayıplar nedeniyle duyduğu üzüntüyü dile getirirken, "Haberleriyle her zaman yanımızda olan gazeteci dostlarımız, Cengiz Savaşeri, Kubilay Eldemirci, Celal Vecel, Zeki Özer ve Nuri Erkal'a Allah'tan rahmet, yakınları ve basın camiasına tekrar başsağlığı diliyorum. Mekanları cennet olsun" dedi.

COĞRAFI İŞARET, ZİRVE'DE KONUŞULDU

Akdeniz Üniversitesi Coğrafi İşaretler Uygulama ve Araştırma Merkezi (AcıMER), Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO), Yöresel Ürünler ve Coğrafi İşaretler Türkiye Araştırma Ağı (YÜCİTA) iş birliği ile düzenlenen Antalya Coğrafi İşaretler Zirvesi, Akdeniz Üniversitesi Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu Konferans Salonu'nda düzenlendi. Zirveye Vali Hulusi Şahin, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhtetin Böcek, Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Özlenen Özkan, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, ATSO Başkanı Yusuf Hacısüleyman, AESOB Başkanı Adilhan Dere, YÜCİTA Başkanı Prof. Dr. Yavuz Tekelioğlu, vali yardımcılar, kaymakamlar, ilçe belediye başkanları, gıda sektörü ve STK temsilcileri ile akademisyenler katıldı.

YÖREX AVRUPA'DA DÜZENLENECEK

Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'in yöresel ürünlerin ve coğrafi işaretli ürünleri buluşma noktası haline geldiğini söyleyen Ali Çandır, bu yıl YÖREX'i ilk defa yurtdışında, Almanya'da gerçekleştirmek için çalışmalar yürüttüklerini anlattı. Çandır, "Almanya'da yapacağımız YÖREX'le ülkemiz üreticilerini, Avrupalı işletmeler ve tüketiciler ile buluşturacağız" dedi. Türkiye'nin dünyada çok az coğrafyaya nasip olan bir ürün çeşitliliğine sahip olduğunu belirten Ali Çandır, "Bu topraklardan çıkan ürünlerin değerini, önce biz bilmezsek, dış pazarlara hiç anlatamayız. Tüm bunları zenginliğe dönüştürmek de bizim elimizde. Ülkemizde ve dünyada insanlar, gelir düzeyi yükseldikçe, yöresel ve organik ürünleri daha fazla talep ediyorlar. Sağlıklı yaşama yönelik artan ilgi, doğal ürünleri ve dolayısıyla coğrafi işaretli ürünleri ön plana çıkartıyor. Coğrafi işaretli ürünlerin katma değeri de muadili ürünlere göre daha yüksek oluyor. Böylelikle hem ülke ihracatına ve hem de yerel kalkınmaya ilave gelir kaynağı sağlıyor.

Bölgelerde istihdam artışına ve özellikle de kadınların iş gücüne katılmasına, girişimci olmalarına destek veriyor. Bunun yanında yöreyi tanıtıyor, turizmde illerin isimlerini öne çıkartıyor. O halde, zengin olmak istiyorsak, bölgelerimizi zengin etmek istiyorsak, kendi yöresel ürünlerimize sahip çıkmamız lazım. Bunları araştırmak, markalaştırmak ve dünyaya satmak lazım" diye konuştu.

Ali Çandır, Antalya Coğrafi İşaretler Zirvesi'nde emeği geçenlere teşekkür ederken, "Bugün Türkiye'nin dört bir yanından coğrafi işaret alanına emek vermiş yöneticilerimiz, uzmanlarımız da burada. Katılımları için hepsine yürekten teşekkür ediyorum. Zirvemizin güzel iş birliklerine fırsat olmasını diliyorum" dedi.

"POTANSİYELİMİZİ HAREKETE GEÇİRMELİYİZ"

Zirvenin açılış konuşmasını gerçekleştiren Vali Hulusi Şahin, Antalya'nın coğrafi işaretli ürünler açısından büyük bir potansiyele sahip olduğunu vurgularken, "Bu coğrafya ve kültür bize bir sorumluluk yüklüyor. Ürünlerimizi tanımlayıp tescil etmeli, ardından ekonomik değere dönüştürmeliyiz" dedi. "KÜLTÜREL MİRASI KORUMA ÖNCELİĞİMİZ" Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, coğrafi işaretlerin kültürel mirasın korunmasında kritik bir rol oynadığını belirtirken, Antalya'nın tarım ürünlerinin yanı sıra bu ürünlerin arkasındaki kültürel mirası korumak için çeşitli girişimlerde bulunduklarını anlattı.

BİLİMSEL SÜREÇ ÖNEMLİ

Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Özlenen Özkan, Türkiye'nin coğrafi işaretli ürünler açısından dünyada ilk sıralarda yer aldığını belirterek, üniversitelerin rehberlik rolünün önemine dikkat çekti. Özkan, "Merkezimiz, bu süreçte önemli bir rol üstlenecektir" dedi.

YEREL DEĞERLERE DAYALI TURİZM ANLAYIŞI

ATSO Başkanı Hacısüleyman, coğrafi işaretli ürünlerin sadece ekonomik değil, aynı zamanda kültürel egemenlik açısından da büyük önem taşıdığını vurgularken, "Bugün burada sadece Antalya için değil, ülkemiz için de çok kıymetli bir konuda bir araya geldik. Hem geçmişten gelen değerlerimizi konuşuyor hem de bu değerlerin geleceğe nasıl taşınabileceğini tartışıyoruz" dedi. Coğrafi işaretli ürünlerin turizm çeşitliliğinin önemli bir parçası olduğunu söyleyen Hacısüleyman, "Sürdürülebilir ve yerel değerlere dayalı bir turizm anlayışı geliştirmeliyiz" dedi.

Ali Çandır

TOBB ÖNCÜLÜK EDİYOR

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi, Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın coğrafi işaretler alanında hem ürün zenginliği hem de farkındalık düzeyi açısından öncü kentlerden biri olduğunu söylerken, Finike Portakalından Antalya Piyazına, Alanya Avokadosundan Manavgat Susamına kadar birçok ürün hem yerelde sahiple nildi hem de ulusal düzeyde tanınır hale geldiğini kaydetti. Çandır, "Antalya'mız özelinde, ürünlerimizin tescillenmesinde ve tanınır hale gelmesinde emek harcayan herkese özellikle teşekkür ediyorum" dedi. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun coğrafi işaretlere özel önem verdiğini söyleyen Çandır, "Bu konuda tüm Türkiye'de bu işe gönül vermiş ve yerel ürünlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde tanınmasına katkı vermiş emeği geçen herkese ayrıca teşekkür ediyorum. Coğrafi işaretler konusu, TOBB olarak uzun süredir önem verdiğimiz, takip ettiğimiz ve desteklediğimiz bir alan." diye konuştu.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISIYLA TURİZM İÇİN BİR ARAYA GELDİLER

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu başkanlığındaki heyetle birlikte Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ı ziyaret etti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu beraberindeki heyetle, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile bir araya geldi. Ziyarette, küresel bir marka ve Türkiye'nin en önemli döviz kaynaklarından biri olan turizm sektörünün mevcut durumu ve çözüm bekleyen sorunları görüşüldü. TOBB Yönetim Kurulu üyeleri Ali Çandır, Hakan Ülken, TOBB Türkiye Turizm Meclisi Başkanı Yardımcıları Müberra Eresin ile Bahadır Yaşık'ın katıldığı toplantıda, turizm işletmelerinin ve turizm sektörünün yaşadığı sıkıntılar ve çözüm önerileri gündeme geldi.

Başkan Ali Çandır, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında şunları kaydetti:

"TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklioğlu önderliğinde, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz ile ülkemizin önemli bir markası ve döviz kaynağı olan turizm sektörü için bir araya geldik. Turizm sektörünün yaşadığı sıkıntıları ve çözüm önerilerini kapsamlı şekilde görüştük."

KURBANDAN SONRA SATIŞLAR DÜŞTÜ**SEKTÖR ZORDA**

Antalya Ticaret Borsası 5. Meslek Komitesi Üyesi Ata Sönmez, Kurban Bayramı sonrası hayvan satışlarında düşüş olduğunu belirtirken, "Vatandaşın alım gücündeki azalma ve artan hayvan kesim ücretleri sektörü zorluyor" dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) 5. Meslek Komitesi Üyesi Ata Sönmez, Kurban Bayramı'nın ardından et sektörüne ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Bayram sonrası hayvan satışlarında önemli ölçüde düşüş yaşandığını dile getiren Sönmez, "Talep az olduğu için fiyatlar artmadı. Ancak işler hızlansa fiyatlar çok daha yüksek seviyelere çıkabilir," dedi.

Küçükbaş hayvancılığın zor günler geçirdiğini kaydeden Ata Sönmez, ormanlık alanlarda keçi otlatma yasağının hem hayvancılığı olumsuz etkilediğini hem de orman yangınları açısından risk oluşturduğunu belirtti.

Sönmez; "Keçi zarar veriyor gerekçesiyle ormanlık alanlarda koyun ve keçi otlatmak yasaklandı. Oysa keçinin otlandığı ormanlarda orman yangınları da önleniyordu. Yıllar önce gelen yasakla Antalya'nın küçükbaş hayvan sayısı ciddi oranda düştü" dedi.

Sönmez ayrıca kuraklık nedeniyle hayvan üreticilerinin yem ve otlak sıkıntısı yaşadığını vurgulayarak, "Kuraklık hem yem üretimini düşürdü hem de otlaklık alanları etkiledi. Bu durum hayvancılığı doğrudan olumsuz etkiliyor" diye konuştu.

Ata Sönmez

“TMO PİYASAYI DENGELESİN”

Antalya Ticaret Borsası (ATB) 1. Meslek Komitesi Nuri Büyükselçuk, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) buğday ve arpa için açıkladığı alım fiyatlarının üreticiyi memnun ettiğini, ancak yüksek faiz oranları ve depolama maliyetleri nedeniyle fabrikaların yalnızca ihtiyaçları kadar alım yaptığını söyledi.

Bu durumun, TMO'nun piyasadaki dengeleyici rolünü artırmasını gerektirdiğini vurguladı.

TMO'DAN BÜYÜK ALIM BEKLENİYOR

Nuri Büyükselçuk, arpanın 11 TL, buğdayın ise 13,5 TL'den alıcı bulduğunu belirterek, kaliteli buğdayın daha da yüksek fiyatlarla satıldığını ifade etti.

Fabrikaların, faiz oranlarının yüzde 60'a ulaşması ve depolama giderlerinin aylık yüzde 5'e varan finansman yükü getirmesi nedeniyle stok yapmaktan kaçındığını kaydeden Büyükselçuk, TMO'nun piyasaya müdahale ederek büyük alım yapmasının beklendiğini belirtti.

Nuri Büyükselçuk

Murat Köseoğlu

SU KRİZİ ÜRETİMİ TEHDİT EDİYOR

ATB 1. Meslek Komitesi Üyesi Murat Köseoğlu, sahil bölgelerinde hasadın tamamlandığını, ancak ikinci ekim döneminde ciddi sorunlar yaşandığını söyledi. Aksu'da su sıkıntısının sürdüğüne dikkat çeken Köseoğlu, "İlk hasat yapan bölgelerde ikinci ekim için su bekleniyor. Ancak şu anda su yok ve sıkıntı büyük. Yağışların dengesizliği nedeniyle re-koltede 300 kilodan 700 kiloya kadar farklar oluştu. Eğer su sorunu çözülmezse üretim ciddi anlamda sekteye uğrayacak" uyarısında bulundu.

MISIRDA KURAKLIĞA DAYANIKLI TÜR ISLAHINDA BAŞARI

Batı Akdeniz Tarımsal Araştırmalar Merkezi'nde (BATEM) mısır üzerine yapılan çalışmalarda; suyu daha az kullanabilecek, su olmadığına daha fazla ayakta durabilecek ya da yüksek sıcaklığı tolere edebilecek iki yerli tür üretiminde başarılı sonuçlar elde edildi.

BATEM bünyesinde 20 yılı aşkın süredir mısır üzerine çalışmalar yapan Doç. Dr. Şekip Erdal, mısırın hem dünyada hem Türkiye'de stratejik öneme sahip çok önemli bir bitki olduğunu kaydetti. Dünyada en çok üretilen bitkiler arasında tonaj bakımından mısırın ilk sırada geldiğini söyleyen Doç. Dr. Şekip Erdal, Türkiye'nin de bir mısır ülkesi olduğunu belirterek, "Yıllık yaklaşık 8-9 milyon ton civarında üretimimiz var ve büyük bir alanda ekiliyor. Tanelik mısır, silajlık mısır, cin ve şeker mısır şeklinde ülkemizde mısır yetiştiriciliği yapılıyor. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de üretilen mısırın büyük kısmı hayvan yemine gidiyor" dedi.

TÜRKİYE DÜNYADA İLK 3 İÇİNDE

Türkiye olarak tanelik mısırdaki kendi kendine yeterlilik seviyesinin yüzde 85 civarında olduğunu belirten Doç. Dr. Erdal, "Yani ürettiğimiz mısırın büyük kısmı aslında ülkeden karşılanıyor. Silajlık mısırın tamamı yine ülkeden karşılanıyor. Yine bir kısım cin mısır ve şeker mısırdaki ithalat var. Verim bakımından da Şili ve Amerika Birleşik Devletleri ile birlikte başa baş geliyoruz. Bazı yıllarda Türkiye en yüksek verimi verir, bazı yıllarda ABD, bazı yıllarda Şili. Tane verimi bakımından ilk üçü oluşturan ülkelerin içindeyiz. Mısır çok önemli ve değerli, olmazsa olmaz bir bitki" diye konuştu.

EN ÖNEMLİ SORUN KURAKLIK

Mısırın gelecekte üretimini de sınırlandırarak kuraklığa dikkati çeken Doç. Dr. Erdal, "Türkiye çapında da bu araştırmaları yaptık, üreticilerle bire bir görüştük. Yaklaşık 300 üreticiyle tüm bölgeleri kapsayacak şekilde araştırmalar yaptık. Görülen sorunu o ki, abiyotik stresler dediğimiz yüksek sıcaklık ve kuraklık stresleri üreticileri endişelendiren bir konu. Tabi bu streslerle mücadele etmek kolay değil. Yani bir böcek, başka bir zararlı varsa belki ilaçla bunu giderebilirsiniz ama çoğunlukla susuzluk, yani kuraklık meselesi ve özellikle yüksek sıcaklık başedilebilecek bir konu değil" dedi.

YÜKSEK SICAKLIĞA DAYANIKLI TÜR PROJESİ

Buradaki en önemli şeyin genetik dayanıklılık olduğuna işaret eden Doç. Dr. Erdal, "Bakanlığımız bu konuda stratejik olarak da ilgileniyor. Biz de daha az su olduğunda daha az verim kaybıyla atlabilecek çeşitler üzerine çalışıyoruz. Yine yüksek sıcaklıkla ilgili şu an bir Avrupa Birliği projesi yürütüyoruz. Avrupa'daki ortaklarımızla birlikte çalışıyoruz. Yine yüksek sıcaklıkla karşılaştığında o yüksek sıcaklığı daha iyi tolere edebilecek çeşitler olabilir mi, bununla ilgili çalışmalarımız da var. Antalya'da olmanın avantajını da kullanıyoruz. Hem yazın hem kışın çalışıyoruz" diye konuştu.

DENEME ÜRETİMLERİ ANTALYA'DA

Serada kuraklık stresine toleranslı olabilecek aday çeşitlerin tohumluk üretimlerini yaptıklarını da anlatan Doç. Dr. Erdal, "Burada hem melezleme hem kendileme çalışmaları var. Dolayısıyla sarı zarflarda gördükleriniz hem melezleme, yer yer de kendilemeler var. Yani bildiğiniz gibi mısırdaki hibrit teknolojisi kullanılıyor. Burada yeterince tohumluk üretebilirsek ve performanslarımızı da yeterli görürsek arazideki denemeleri, yerli çeşit tescili için başvurma durumumuz olabilir ve üreticilere de bu çeşitleri ulaştırmaya çalışacağız" dedi.

DAMLA SULAMA SİSTEMİ UYARISI

Mısır konusunda tüm dünyada çalışmaların olduğunu da belirten Doç. Dr. Erdal, "Mısır suya bağımlı bir bitki. Biz toleransı kullanıyoruz. Yani susuzlukla karşılaştığında onu daha kolay atlatabilecek çeşitler üzerine çalışıyoruz. Piyasadaki ticari çeşitleri susuzluğa maruz bırakıyoruz. Onlardan yüzde 20-30 civarında daha iyiye susuzlukla karşılaştığında, dolayısıyla bunu tolere anlamında yani suyu daha etkili kullanma açısından değerli buluyoruz. Bir umut olabilir ama kolay da değil. Çünkü şu an neticede hala mısır Türkiye'de sulanıyor. İç Anadolu'da damla sulama sistemi kullanılıyor. Tüm Türkiye'de aslında bunun kullanılması lazım. Az olan suyun daha etkili kullanılması lazım" dedi.

İKİ ÇEŞİTTE İLK VERİLER BAŞARILI

Türkiye'nin su sıkıntısı çeken ülkelerden biri olduğuna dikkati çeken Doç. Dr. Erdal, şunları söyledi:

"Bizim hem Avrupa'nın, hem tüm dünyanın ortalamasının altında suyumuz var. Dolayısıyla bu konudaki her çaba çok değerli. Biz de bu çabada, 'Acaba çeşit geliştirerek bunu yapabilir miyiz'in derdindeyiz. Evet, suyu daha az kullanabilecek ya da su olmadığında daha fazla ayakta durabilecek ama aynı zamanda su olduğunda da verimli olabilecek çeşitler üzerine yoğunlaştık. Su yoksa daha dayanıklı, ayakta durabilecek çeşitler. İki çeşidimizde şu an ümitvarız."

KAYNAK- DHA

ATB MAYIS - HAZİRAN AYLARI İŞLEM HACİMLERİ

MADDeler	MAYIS 2025 (TL)	HAZİRAN 2025 (TL)
Hububat	31.211.223,05	152.857.798,20
Hububat Mamülleri	552.112,36	1.326.023,17
Bakliyat	2.403.516,16	5.915.834,68
Yağlı Tohumlar	4.982.547,37	1.764.000,00
Bitkisel Yağlar	-	1.456.280,00
Küspeler	4.522.962,50	359.875,00
Hayvansal Yağlar	55.100.063,86	50.355.152,52
Yağ Sebzeler	991.079.412,04	465.056.575,37
Hayvansal Gıda Maddeleri	563.553.952,07	511.739.296,30
Kuru Meyveler	3.757.923,33	4.148.681,00
Yağ Meyveler	283.547.941,11	608.331.339,61
Orman Mahsulleri	44.501.577,68	11.785.072,75
Tekstil Hammaddeleri	-	-
Kasaplık Canlı Hayvan Et ve Mam.	71.400.652,49	159.227.610,18
Büyükbaş Hayvan Eti	225.641.725,45	236.206.499,38
Küçükbaş Hayvan Eti	59.885.849,38	63.020.700,88
Kanatlı Hayvan Etleri	10.493.357,23	14.541.184,86
Su Ürünleri	15.874.353,37	25.018.299,65
Çeşitli Maddeler	91.806.764,11	99.764.940,59
Meyve Çekirdekleri	-	-
Et Mamülleri	-	1.313.443,86
Kasaplık Ham Deriler	398.118,40	6.284.165,58
TOPLAM	2.061.318.052,36	2.420.972.673,58

